

Yoni

Yesu hala ukuwa dowa Yonikafo lufuwa ibo ha

Homu Ha

Yoni ya Yesu ege-ege moniyabo we tuwelu (12) minagu minoto, Yesukafo ege-ege monibo wema lula-hala muibo we ya ne. Hamena abi loto Yesugi maina monito nomunagunu Yesu onona libo ya wa edoto, halakafo api itibibo ya holi-holi aibo idafawa ya lufuwa ito feto libo, Hemotina hitoti holiti ya Yesu ya Goti Hipala ilifi molaibo we Kilisto ne, loti holi hikitanae. Holi hikito muwato, ya emo huliyalo hofawa mino betimo yonigilae, loto ibo ne. (Yoni 20:31)

Lemo hawa lufuwa ibo ya hitoto, eito we ma lufuwa iye, loto holionibo nefá, ido Yonikafo eimola huliya ya li faka ladámanowe, loto holibo yagunu, ege-ege moniyobo we ya lowe, loto lufuwa iyámíye. E'e, Ege-ege monibo we ya liye, loto lufuwa ibo ne. Lufuwa feto ibo monawa ya Matiukafo ayaidana oto lufuwa igu ya molaiye.

Goti Hala ya nomuna hofawa nebo ha

1 ¹Ha ya hana monau akaimati minomo yoto minoto ya Gotigi mako mino edomo yoibo ne. Ido Hawa ya Goti eimola ya ne. ²Ido Hawa ya hana monau akaimati Gotigi mako minoto mino edomo yoibo, ³ya idafadafa muki oloto pibo ya emo yakafoko li oloto pibo ne. Feito emo ya minámíbo neko, mika, okulumá, idafa-adafa muki ya oloto piyámadi ne. ⁴Ido emodoka ya hofawa minomo yoibo mona hula ya ne. Ido aya hofawa minomo yoibo mona hulawa yakafo wenina li lamena o ledaibo ne.

⁵Lamenawa yakafo lubu igu ya lamena aito, lubukafo lamena fiyámíye.

⁶⁻⁷Ena we ma huliya Yoni ya lamenawa yagunu lo oloto molageto, wenina muki yasi lamena yawala holi hikito munae, loto Gotikafo ilifi molaibo ne. ⁸Ilifibo wewa Yoni ya lamena yawala minámíye. E'e, aifa lamena yawala hala ukuwa lo oloto molaibo we ya ne.

⁹ Ena lamena yawala wenina mikau-mikau li lamena o ledaibo ya Yoni hamenalalo ya mikalo oloto pito aibo ne.

¹⁰ Mikalo aibo wewa ya eimola aubalagunu mika ya li oloto pifa, mikaleka wenina yasi wafefe loti wa edámae. ¹¹ Ido eimola ebalaloka oloto pito aifa, weninala ya emogi houna iyámabo ne. ¹² Houna iyámafa, ido wenina ma emogi houna iti huliya holi hikitoti moni minabo wenina ya Goti olufola minanabo hanu ya li oloto pi beti ne. ¹³ Wenina utinautiko oloto piyabo wenina ya Goti olufola minámae. Ido we wena kelanoije, loti kelaigu yauti oloto piyabo wenina ya Goti olufola minámae. Ido wenina heimotina hatina kiyado yati Goti olufola ya oloto piyámae. E'e, Goti olufola ya Gotidokati oloto piyabo minae.

¹⁴ Ena Hala ya ula etuwagi oloto pito, lemo minonigu ya minoto, aifa li dowa lo ledaibo mona ido mona ona hula yawala nebo we ya leimote lamena monala wa edonibo, ya Metefo Hipala mako lamena monala yaidana oto ne.

¹⁵ Ena emogunu ya Yonikafo lo oloto moloto, lo faka loto feto libo, Aliga aibo we ya nemo oloto piyámoto minomo yoibo we nenako, nemo li fulo nedoto wenaba ona nebo ne, loto lobitobo we yama me ya ya ne, loto liye.

¹⁶ Ena aifa li dowa lo ledaibo yawala yakafo lemo wenina muki ya emodokati aifa li dowa lo ledomo wiye. ¹⁷ Goti lo molaibo ha ya Mosesé anau moloto lumima nefä, Yesu Kilistodokati aifa li dowa lo ledoto mona ona hula ya lilibiye. ¹⁸ Ena Goti ya we makafo wa edaibo we ma minámiye. E'e, Hipala Goti mako Melafo hamanau nebo wekafo ya monala li oloto pi lumibône.

Noku i beti-beti aibo we Yoni yakafo lo oloto molaibo ha
(Mt 3:1-12; Mk 1:2-8; Lu 3:1-17)

¹⁹⁻²⁰ Ena Yelusalemu numudotì Goti sokila hi mu-mu abo we ido fele huliyagi numuna naba houba-naba we ya Yuda wenina yasi idipi molato Yoni nedo uti ya lomuwabo, Hemo ya we hema minane? loti loga o edato ya monala li faluku ámoto, lo oloto moloto feto loto lobibo, Nemo ya Goti ilifi molaibo we Kilisto yama minámowe, lobiye. ²¹ Lobito, ya emotina yasi hofa loga o edabo, Ena hemo ya hema minane? Elaiya minabe? lato liwila oto lobibo, E'e, nemo Elaiya minámowe, lito emotina yasi labo, Hemo polofeti hiyabala onibo we yama minabe? lato ya emo, E'e, loto liye. ²² Feto libo yagunu emotina yasi feto loti lomuwabo, Ena hemo ya hema minane? Hemo anibo yagunu lilifi molato one. Hemo heimoka ya yaidana we minowe, loto lolomageto uto lobinune, lomuwae. ²³ Lomuwato, feto lobibo, Polofeti Aisaiya feto libo,

Hafali mikau yalo we ya welauti ha auba ito feto loto lo oloto molanaibo, Wenaba hanula ya lifefe lalo, loto lo minanaiye,

loto ha mono lufuwau (*Ais 40:3*) nebo ha yama onesa nemo ya lo fedowe, loto ya liye.

²⁴Ido Falisi wenina minaguti Yonidoka idipi molato uwabo wenina yasi ²⁵loga o edoti labo, Ena ha lanibo ya nemo Goti ilifi molaibo we Kilisto ya minámowe. Ido Elaiya ya minámowe. Ido polofeti hiyabala onibo we yama minámowe, loto lanibo ya hemo neidafaito noku i beti-beti ane? lato, ²⁶Yonikafo feto loto lobibo, Nemo ya wenina nogunuko noku i beti minofa, ido hemotina minagu yau we ma oloto pito nebo we ya hemotina wa edofefe ladámae. ²⁷Emo ya nege aifa, nemo efo ya emo yaidana we ya minámonako, hinalo ibo idafa wina anobo ya fefe ladámanogolaiye, loto ya liye. ²⁸Hawa ya Betani numudo Yodani no filiga yolaleka yalo ya Yonikafo wenina noku i betido, yalo ya hawa ya oloto piye.

Yesu ya Goti Sipisipila Mofola ya ne, loto libo ha

²⁹Ena leda ya Yesu Yoni nedo ya wito, faigati wa edoto ya wenina feto loto lobibo, Walo. Goti Sipisipila Mofola yolakafo wenina mikau-mikau lifimate li mofuibo we ya ne. ³⁰Li mofuibo we yagunu feto lobiyoma, Aliga aibo we ya nemo oloto piyámoto minomo yoibo we nenako, nemo li fulo nedoto wenaba ona nebo ne. ³¹Ido neimo homu ya wa edofefe ladámobo nefä, monala ya hemotina Isilaeli weninane lobiyoto holinae, loto ya lo fedoto nogunu noku i betiyoma ne, loto ya liye.

³²Ido ha ma eimola nomuna wa edaibo idafa yagunu Yonikafo feto loto lo oloto pi bibo, Weuna ya nama mulu yaidana oto okulumauti lumuto emodoka ya neto wa edobo ne. ³³Neimo homu ya wa edofefe ladámoфа, nogunu noku i betiyobo ononawa numibo wekafo feto loto lonumibo, Weuna ya lumuto emodoka ya minageto wa edanogolane. Wa edananibo we ya Weuna Felekafo noku i betinogolaiye, loto lonumibo ³⁴yagunu nemo idafa ya wa obo nenako, loto monala feto loto lobiyoma, Emo ya Goti Hipala ya ne, loto lobiye.

Yesukafo ege molanabo we fo (4) sutina fito li kelaibo ha

³⁵Ena leda ya Yonigi ido ege molabó we yauti we loiti yagi ebawau ya minato, ³⁶Yesu lekoto ayalo ya wito, Yonikafo wa edoto we loiti ya lobito libo, Wa edaliyo. Goti Sipisipila Mofola yola ya ne, lito, ³⁷loiti ya hawa holiti Yesu ege uwaiye. ³⁸Ege uwaito, Yesukafo liwewe oto wa betito ya, Hemotina ya neidafaito aiye? lito ma yakafo libo, Api lilibyanibo we, numunaka igau ya minane? loto loga o edaito ³⁹ya lobibo, Loti waliyo, loto lobito, loiti ya ege-ege uti numunala wati ya fo lunaga molanowe, loto aito yalo ya Yesu nedo ya minaiye.

⁴⁰Ena Yoni hala holiti Yesu ege wibo we ma Saimoni Pita unalafo Adulu yakafa ⁴¹aloko uto yalafo Saimoni li oloto pi edoto, feto loto lomuibo, Lemo Mesaiya li oloto piyoije, loto libo, ya hawa monawa ya

Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, loto ne. ⁴² Hawa lomuto ya Yesu nedoka ilimito wito, Yesukafo wa edoto ya libo, Hemo Yoni hipala Saimoniyo, hulika hofawa Sifasi ne, loto ya molowe, loto libo, ya Yuda wenina hatinalokati huliya Sifasi, ya Giliki wenina hatinalokati ya huliya Pita ya ne.

Yesukafo Filipite Nataniyelite sutina fibo ha

⁴³ Ena leda ya Yesukafo Galili mikalo unowe, loto ya Filipi wa edoto feto lomuibo, Hemo nege-nege ano, loto lomuiye. ⁴⁴ Lomuibo wewa Filipi ya Adulute Pitate numunatina Betesaidakati aibo we ne. ⁴⁵ Wewa Filipikafo uto Nataniyeli wa edoto feto lomuibo, Mosesekafo lo molaibo ha lufuwa igu ido polofeti yagi lufuwa iyagu yau we yagunu iyabo wewa yama onesa li oloto piyone. Ya we ya Nasalete numudoti aibo we Yosefe hipala Yesu ya ne, lomuiye. ⁴⁶ Lomuito, Nataniyelikafo ha feto loto liwila oto lomuibo, Nasalete numudo yati idafa dowma oloto pinaibo nefe? lito Filipikafo lomuibo, Hemo loto wao, loto lomuiye.

⁴⁷ Feto lomuito, Nataniyeli ya uto Yesu nedo u fedito, Yesukafo wa edoto ya libo, Walo. We me ya ya Isilaeli we hula nebo ya lula-halau ha sugi ya ma minámiye, lito ⁴⁸ Nataniyelikafo loga o edoto libo, Hemo igaidana oto ya nemo wa nedoto lane? lito Yesukafo libo, Filipikafo suka fiyámido ya yá sigolo monau ya minageto wa hedoma ne, lomuiye. ⁴⁹ Lomuito, Nataniyelikafo feto loto lomuibo, Api lilibyanibo we, hemo Goti Hipala Isilaeli wenina hiyabate we wehudi ona ya minane, lito ⁵⁰ Yesukafo libo, Yá sigolo monau ya minanima lo oloto pi homobo yagunu holi hikito nomabe? Aliga ya idafa naba hulawa ya ito yoto wa edanogolane, loto, ⁵¹ ido ha ma onu ito libo, Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina okuluma eya lageto Goti enisolela yasi We Hula nemo minodo ya yoti lumuti ato wa betinigilae, loto ya lobiyewe.

Kana numudoti we ma wena libo ha

2 ¹ Ena onona hamena loiti hulito Galili mikalo Kana numudo ya we wena adinalo li binune, loti wetina-idafa hofo hi minado, Yesu olafo ayalo neto, ² Yesu yagi ege-ege moniyabo we yagi lo molo betiyato ya ae. ³ Ato, wenina nuba oti idafa no minato, no waini hulito ya Yesu olafokafo lomuibo, No waini ma minámiye, lito ⁴ Yesukafo lomuibo, Wenao, onona yagunu ha lonomámo. Hamenane onesa nefe? lomuiye. ⁵ Lomuito, olafokafo numuna yawala houba-nabala we feto loto lobibo, Onona ma lobinaibo ya liyalo, loto lobiyewe.

⁶ Ena numuna yalo ya hefana malu naba sikisi (6) neto, ya Yuda wenina ha mono monatina ya idafa-adafa hamena-hamena noku i-i abo yagunu numugu-numugu no maluku ya minomo wiye. Maluwa ma yau dalamu hefolau hamena faifu (5), ido ma yau hamena seweni (7) ya no fiti ito

loti leki-leki abo ya nabatina feito ne. ⁷Feito neto ya Yesukafo numuna yawala houba-nabala we feto loto lobibo, Hemotina no fiti maluku yau lekiyalo, lito emotina yasi feto feti no ya fiti lekiyato lumuto faito fulitaito ⁸Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina ma fiti wetina-idafa hiyaba aibo weloka ya liti wilo, loto lobiyi.

⁹Feto lobito, no fiti liti uwato, no yakafo no waini bulito wetina-idafa hiyaba aibo we ya no holifa, monala holámibo, houba-naba we no fiti maluku lekiyabo we yasiko no waini monala holife lae. Ido wetina-idafa hiyaba aibo we yakafo wena libo we ilimito loto ¹⁰feto loto lomuibo, Homu no waini la fulibo biyogeto, noti hatina-manadina u hopa ito aliga no waini la fuliyámibo ya bi-bi onima ne. Monate feito nema nefä, hemo ya li elepa ito la fuliboma ya mi ito molaniguti onesa oloto piye, loto lomuiye.

¹¹ Feito Yesu yakafo Galili mikau ya Kana numudo yalo ya idafa hofawa aubala itibibo ononala apito lito, lamena aubala li oloto pito ya ege-ege moniyabo we wati holi hikito muwae.

¹² Ena Yesule, olafole, unalafo-motagi, ido ege-ege moniyabo we yagi muki ya Kana numudoti lumuti Kapeneyamu numudo lo fedoti ya hamena malekako yalo ya minae.

**Fele huliyagi numuna nabau idafa hefanalo fulabo wenina ya Yesukafo
heni betibo ha**

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lu 19:45-46)

¹³ Ena Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foli hamenatina alili aito, Yesu ya Yelusalemu numudo ya yoto ¹⁴fele huliyagi numuna naba hilalau yoto wa edaibo, ya Goti sokila hi munabo yagunu sipisipi, bulumakau ido nama mulu ya hefanalo fulabo wenina, ido folomolo ya hefana hola eito-eito nebo ya li filiga-filiga abo wenina ya Yesukafo wa betito, ¹⁵nala ya mibo u mainafa hilito, wenina yagi sipisipi bulumakau yagi henito hofo betito holi uwato, hefana-afana yagi lito fululu kaito, folomotina yagi itifu-natifu oto, ¹⁶nama mulu li minabo we ya feto loto lobibo, Hemotina idafawa li fekaitalo. Me ya Menefo numunalaus ya idafa hopa feto feyato ya maketi yaidana ámaneyo, loto ya liye. ¹⁷Feto feyaibo yagunu ya ege-ege moniyabo we ya ha mono lufuwau nebo ha yagunu feto loti hatina kiyabo,

Hemo numunaka lifefe lanowe, loto auba ito holito lune-hane so loto hutifina-natifina aiye,
loto ha mono lufuwau (Sng 69:9) ya nebo ne.

¹⁸ Ena Yuda wenina yasi loga o edoti labo, Hemo feto anibo ya aubaka monaka yakafo nena idafa li oloto pi lumunanibô ne? lato, ¹⁹emokafo ha liwila oto feto loto lobibo, Hemotina fele huliyagi numuna naba me ya ya luko itoto nemo fo hamena tili (3) uwageto hofa hu fukanogolowe, lobiyi.

²⁰Lobito, emotinasi feto loti lomuwabo, Lemo yatefo-metefo minabo yasi fele huliyagi numuna naba meya ya melege foti-sikisi (46) ya wito hu fukama nenako, ya hemo ya fo hamena tili (3) yako hu fukanowe, loto labe? loti lomuwafa, ²¹ido Yesukafo ula yagunu libo fele huliyagi numuna nabalo ya moloto wase ito ha lobkiye.

²²Feto loto lobito minoto fuliguti sinoito ya ege-ege moniyabo we hawa ya holifele labo ne. Ido Yesu hala libo yagi ido ha mono lufuwau ya Goti hala iyabo yagi ya holiti ya holi hikitabo ne.

Yesukafo wenina muki lutina-hatinau ya wa huloto wa beti nebo ha

²³Ena Yesukafo Goti Uta O Betibo foliku ya Yelusalemu numudo ya aubala itibibo idafa mona-mona aibo ya wenina muki yasi wati huliya holi hikito muwafa, ²⁴ido Yesukafo wenina monatina wa beti hulinako, ya emodoka metolito minámiye. ²⁵Emo ya we ma monala holinowe, loto wenina maleka loga o betiyámibo ne. E'e, eimolakafo wenina lutina-hatinau ya wa huloto wa betiye.

Yesu ya Nikodemusite ha loyolalo-melo aibo ha

3 ¹Ena Falisi we minagu yauti we ma nebo huliya Nikodemusi ya Yuda mono kanisole we ya ²lubuka Yesu nedo loto ya feto lomuibo, Api lilibiyanibo we, lemo monaka ya holi minone. Hemo api lilibiyanibo we ya Gotidokati anima ne. Hemo idafa hofawa li oloto pi lumu-lumu anibo, ya Goti hemogi minámbi neko, feito li oloto piyámadi ne, loto lomuiye.

³Feto lomuito, Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Nemo ha ona hula lohomowe. Ma ya auba ito hofawa oloto piyámanaibo yakafo Goti wehudite weninala hiyaba o ledaibo hilala ya wa edámanogolaiye, lomuiye. ⁴Feto lomuito, Nikodemusikafo feto loto loga o edaibo, Aiyo, we ma alo naba litaibo yakafo ya igaidana oto hofa olufo namuna bulito oloto pinaibo ne? Igaidana oto hofa olafo houmalau ya yowageto hofa ya hedanaibo ne? loto ya liye.

⁵Lito, ya Yesukafo feto loto lomuibo, Nemo ha ona hula lohomowe. Ma ya nokuti ido Weunauti hofawa oloto piyámanabo ya Goti wehudite weninala hiyaba o ledaibo hilalau ya ma aguwámanigilae. ⁶Wenina utinauti oloto piyabo ya aifa wenina yaidana oti minae. Ido Weunau yati hofawa oloto piyabo ya weudina ya Goti Weuna yaidana oti minae. ⁷Hofawa oloto piyaneyo, loto lobo ya holito haka loiti-loiti kiyámo. ⁸Asi ya hopa-napa o-o minoto ya fufu-fafa libo yako holi minane. Monawa ya igalekati apito aife? Ido u igaleka hulife? Ya ma holiyámone. Weunau yati oloto piyabo wenina ya ayaidana oti minae, loto ya liye.

⁹Feto lito, ya Nikodemusikafo ha liwila oto feto loto loga o edaibo, Ya igaidana oto feto anubo ne? lito, ¹⁰Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Hemo

Isilaeli wenina api itibiyano wema minaba, holifele ladámabe? ¹¹Nemo ha ona hula lohomowe. Lemo idafa holiyonido ido wa onido, ayalo ya loto lo oloto itibi minoba, hemotina ya hate ya holi fulo minae. ¹²Ido mikaleka idafa yagunu lobiyobo ya holi hiki ladámanako, okulumau idafa yagunu lobinobo ya igaidana oti holi hikitanabo ne? ¹³Wenina ma okulumau yowámae. We Hula neimo mako yako okulumau minodoti lomobo ne. ¹⁴Ido Mosesekafo homu yoimaloka ya hafali mikalo ya hosofa fefelumala lifefe loto li faka libo yamaidana oti We Hula nemo ya li faka lanigilae. ¹⁵Li faka lanigilanako, holi hikito numunabo wenina muki ya hofawa minowa-minowa oti minomo yonigilae, loto lomuiye.

¹⁶Ena Goti yakafo mikalo wenina muki ya lula-hala ito yoto bibo yagunu Hipala makoko ilifi molaima, ya holi hikito munabo wenina ya u hopa aguwámoti, moda hofawa minowa-minowa oti minomo yonigilae, loto ilifi molaiye. ¹⁷Ilifi molaibo, ya mikalo wenina lifima ha li liwila oto binowe, loto ilifi molámiye. E'e, Hipalakafo wenina li nomudina wanaiye, loto ilifi molaito lumiyie. ¹⁸Holi hikito munabo wenina ya lifima ha li liwila oto biyámanaibo ne. Ido holi hikito umámanabo wenina ya Goti Hipala makoko huliya holi hikito umámanako, yagunu lifima ha li liwila oto bibo mona onesa me ya moda mino betibo ne. ¹⁹Ido lifima ha li liwila oto bibo monawa feito ya ne: Lamena yakafo mikalo wenina li alo alili molo beti nefä, monatina nosámido minanako, lamena ya lutina-hatina umámoti, midipu ibo ya lutina-hatina muwae. ²⁰Nosámibo mona molo minabo wenina yasi lamena eleka fi muti, ya monate li oloto pitanaiye, loti lamenalo ya ámoti minae. ²¹Ido mona ona hula molo minabo wenina yasi Goti lulau mino edoto monate molo-molo onibo monawa ya li oloto pinogolaiye, loti lamenalo ya loti minae.

Yonikafo Yesu monala lo oloto molaibo ha

²²Ena aliga Yesugi ege-ege moniyabo we yagi Yelusalemu fulitoti Yudia mika anawalo ya uti, yalo ya minoti wenina noku i betiyae. ²³⁻²⁴Ido Yoni ya nala numugu fulo edámabo hamenalo nenako, emokafo ayaidana oto mika ma huliya Ainoni selo Salimi numudo ya no abi oto nebo yagunu neto wenina loti-loti ato, ya noku i beti-beti aiye.

²⁵Noku i beti-beti aito, Yoni ege moniyabo we malekamagi Yuda we magi noku iyabo mona yagunu moliya fiyae. ²⁶Moliya fiyato, Yoni ege moniyabo we yasi Yoni nedo ya uti feto loti lomuwabo, Api lilibiyanibo we, hemo Yodani no filigaleka yola minageto we ma u wa hedoto hatula ito monala lo oloto pi lomanibo we yamakafo onesa hamena meleka wenina noku i beti neto, ya emodoka u hulæ, lomuwae. ²⁷Lomuwato, Yonikafo ha liwila oto lobibo, We ma okuluma yawalakafo idafa umáimageyama eimolakafo igaidana oto linaibo ne? Moda liyámanogolaiye. ²⁸Nemo homu feto lobiyobo, Nemo Gotikafo ilifi

molaibo we Kilisto ya minámowe. Minámofa, Gotikafo u homu moloto hanula lifefe lo, loto nilifi molaito owe, loto lobiyobo hawa ya hemotina moda holitama ne. ²⁹Hipa ma wa molo edabo ya wena linaibo ya ne. Ido hounalafo selo sinoi minoto nola fefeluma holito lula-halau ya dowa loto holinaibo ne. Yagunu nemo onesa dowa loto holiyobo mona ya lune-haneu faitibo ne. ³⁰Emo huliya ya yoimo unaibo ne, ido nemo huline ya lumumo unaibo ne.

³¹Ena okaleka yowauti lumibo we yakafo wenina muki li fulo ledaiye. Wenina mikaloka oloto piyonibo ya mikalo wenina minoto, mikaleka idafagunu lo minoba, okulumauti lumibo we yakafo muki li fulo ledo hulibo we ya ne. ³²Emo ya wato holito aibo idafa yagunu lo oloto molaifa, wenina yasi hala holi fulo minae. ³³⁻³⁴Gotikafo ilifi molaibo we lula-halau ya Weuna faitoto molainako, Goti hala ya lo nebo yagunu ha libo holi hikitabo wenina yasi Goti monala ya mona ona hula ya ne, loti li faka lo minabo ne. ³⁵Melafokafo Hipala lula-hala muto, idafa-adafa muki ya analo molo hulibo ne. ³⁶Goti Hipala holi hikito muwabo wenina onesa melekatia ya nomudina hofawa minowa-minowa oti minomo yowabo ne. Ido Goti Hipala hala hololadámabo wenina ya mino holimo yonabo mona ya wagámanabo ne. Gotikafo eleka fi bibo mona moda mino betibo ne.

Yesu ya Samalia wena masi ha loyolalo-melo aibo ha

4 ¹Ena Falisi wenina yasi Yesugunu feto loti holiyabo, Yonikafo ege molabo wenina naba li nuba oto noku i betito, ido Yesukafo Yoni li fulo edoto wenina naba-naba li nuba o betito noku i betibo yagunu holiyafa, ²Yesukafo eimola ya wenina ma noku i betiyámiye. Ege-ege moniyabo we yako noku i beti-beti ae. ³Ido Wenabakafo hawa feto labo ya holito, Yudia mika fulitoto Galili mikalo liwila oto unowe, loto ⁴unaibo hanu ya Samalia mikalo ya lekoto wiye.

⁵Feito Samalia mikalo ya lekoto uto uto numuna ma huliya Sikali yalo ya u fediyi. Numunawa ya Yekopukafo hipala Yosefe mika li muibo ya li alili moloto, ⁶ayalo ya Yekopu no hale li molaido ya folilo Yesu u ayalo fedoto, awisa loto hale wela anawalo ya amedoto mino holiyi.

⁷⁻⁸Neto, ege-ege moniyabo we wetina-idafa meina finune, loti numudoka ya yowato, Yesu eimolako neto, Samalia wena ma no finowe, loto lo fedito Yesukafo feto loto lomuibo, Hemo no ma nomageto nanowe, loto lomuiye. ⁹Feto lomuifa, Yuda wenina ido Samalia wenina yagi wetina-idafa moi mamakeke loti moi iyaboma nenako, loto wenawa yakafo feto loto lomuibo, Hemo Yuda we makafo Samalia wena nemodoka neidafaito nogunu ya lane? liye. ¹⁰Lito, Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Hemo Goti aifa li dowa lo ledaibo monala yagi, ido nemo no ma nomageto nanowe, loto lohomobo we monane yagi ya holife fe lanibo neko, ena ma nomo, loto laniko ya no atala yaidana oto homadi ne, lomuiye.

¹¹Lomuito, wenawa yakafo feto loto lomuibo, We hofawe, no hale fana nenako, hemo no finanibo idafaka yagi mináminako, no ma finanibo atalawa igalekati oloto pinaibogunu lane? ¹²Awatefo-holofate Yekopukafo no hale ya libo me ya ya ne. Ido emo hipala-mota yagi, sipisipila, bulumakaula yagi muki no ayau yatiko noti minama ne. Hemo ya Yekopu li fulo edoto noma li oloto pinogolo labe? lito ¹³ya Yesukafo ha liwila oto feto lomuibo, No meuti nanabo wenina yasi hofa nogunu holinigilae. ¹⁴Ido nemo none biyoto nanabo wenina ya nogunu hofa holiyámoti aifa minomo yoti minanigilae. Nowa ya bito muludinau ya no atalawa yaidana oto li oloto pi betiyoto, nomudina hofawa minowa-minowa otí minomo yonigilae, loto liye. ¹⁵Feto lito, wenawa yakafo feto loto lomuibo, We hofawe, hemo nowa ya nomageto noto nogunu aliga holiyámoto, melo ya loto no fi-fi o minobo ya fulitanowe, loto ya liye.

¹⁶Feto lito ya Yesukafo lomuibo, Uto wagafo sula fito ilimito ano, lito, ¹⁷wenawa yakafo ha liwila oto libo, Nemo wanefo ma minámiye, lito, Yesukafo lomuibo, Hemo wanefo minámiye, lanibo ya ona fefe loto lane. ¹⁸Ido wagafo faifu (5) mofu moloto fulitoto anima ne. Ido onesa yagi welo kelo minanibo yo-holae hemo wanefo ya minámiye, loto lanibo ya ha ona oloto lane, lomuiye.

¹⁹Lomuito, wenawa yakafo feto loto lomuibo, We hofawe, hemo polofeti minanibo ya onesa ya holiyowe. ²⁰Yagunu ya lageto holinowe. Lemo Samalia wenina awatefo-mota yasi obula melo ya Goti weudina-lutina-hatina mumo yowabo ne. Ido hemotina Yuda wenina yasi wenina muki Yelusalemuka ya Goti weudina-lutina-hatina muilo, loti lobi-lobi ama ne, lomuiye.

²¹Lomuito, Yesukafo feto loto lomuibo, Wenao, nemo ha lohomowe. Holi hikito mino. Hamena ma alili anogolaibo, ya ageto ya hemotina Menefo weudina-lutina-hatina munabo ya obula melo ma ámanigilae. Ido Yelusalemuka yagi aguwámanigilae. ²²Hemotina ya holife fe ladámoti weudina-lutina-hatina mu-mu ae. Li nomudina waibo mona ya Yuda weninalokati nenako, lemo ya holife fe loto weude-lute-hate mu-mu o minone. ²³Ido hamena ma anaibo ya moda fedotaiye. Yalo ya weudina-lutina-hatina muwabo wenina hula ya Weuna lulau mino edoti, eimola monala ona hulalo meyalo moloti ya Menefo weudina-lutina-hatina munigilae. Feti numunae, loto Menefokafo wenina yaidana o minabo ya moni wita aibo ne. ²⁴Goti ya Weuna neboma nenako, yagunu weudina-lutina-hatina munabo wenina ya Weuna lulau mino edoti, eimola monala ona hulalo meyalo moloti weudina-lutina-hatina ya munae, loto lomuiye.

²⁵Lomuito, wenawa yakafo feto lomuibo, Mesiaya, huliya ma Kilisto ya Gotikafo ilifi molaibo we oloto pinaiye, loti labo ya nemo holi minowe. Emokafo oloto pito idafa-adafa muki ya lo oloto pi ledanogolaiye, lito ²⁶Yesukafo lomuibo, Hemo lanibo ya nemo ya minowe, loto lomuiye.

²⁷Feto lo neto, ege-ege moniyabo we ya liwila oti lo fedoti wenagi ha loyolalo-melo aibo yagunu hatina abi kiti, Nena ha lomuwane? Neidafaito loyolalo-melo o minaiye? loto lomunune, loti holiyafa, hena aito fulitae.

²⁸Ena wenawa yakafo no nomula fulitoto numudoka ya liwila oto uto wenina feto loto lobibo, ²⁹Hemotina loti we ma yakafo idafa oto moloto obo muki lo oloto pito lonumibo ya wa edalo. Ya we ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ya nefemo? lito, ³⁰holiti numuna meyaloti lumuti ya Yesu nedo uwokelo, loti uwae.

³¹Uwato, Yesu ege-ege moniyabo we ya emo nedo minoti, ha auba iti lomuwabo, Api lilibyanibo we, weka-idafa no, loti lomuwato, ³²emokafo lobibo, Hoba-idafa eitoma li minofa, ya hemotina ma holámae, lito, ³³ege-ege moniyabo we ya loyolalo-melo oti labo, Wenina makafo hoba-hobina ito loto limo muifemo? loti lae. ³⁴Feto lato, ya Yesukafo lobibo, Nilifi molaibo we hala dowa kibo mona ya meyalo moloto ononala li hulanobo ya nemo wene-idafa ya ne.

³⁵Heimotina feto loti lo-lo abo, Igana fo (4) ya hulageto ya hobina hula lotainako, lolobe nanune, loti lafa, neimo lobiyowe. Hemotina wa faka loti wati onona hila walo. Hobina hula libo hamena onesa feto-namato ya moda fedotaito, ³⁶liti li nuba-nuba abo wenina yasi meinawa li minae. Ya meinawa hula yakafo wenina muki nomudina hofawa minomo yonae. Yagunu idafa li hifiyabo wenina yasi hulawa li nuba abo wenina yasi maina ake inigilae. ³⁷Yagunu ha me ya ya feto labo, Ma yasi idafa li hifi-hifi ato, ido ma yasi hulawa li nuba o-o ae, loti lo-lo abo ha ya ona ne. ³⁸Hemotina idafa li hifiyámaguti hula li nuba anae, loto ya nemokafo idipi molowe. Onodo we masi onona liyato, hula moda lotaibo ne. Hemotina ya hulawa maina li nuba omo uwae, loto lobiyie.

³⁹Ena Samalia wenawa yakafo numunaloti weninala feto loto lobibo, Idafa oto moloto oboma muki ya lo oloto numiye, loto lobibo ha yagunu ya weninala muki yasi Yesu holi hikito muwabo, ⁴⁰yagunu Yesu nedo u fedoti lemogi minanune, loti Yesu wako lo edabo ya Yesukafo holi bito, loto fo hamena loiti eimotina numunatalo ya ne. ⁴¹Minoto ha mono lobito, wenina muki holiti holi hikito muwabo, ⁴²yagunu wenawa ya feto loti lomuwabo, Homu ya hemo hakalo loto holi hikitonibo nefo, onesa ya leimote ha libo welaloti ha holito ya holi hikitone. Wewa ya ona mikau-mikau wenina li nomude wanaibo we ne, loti lae.

Yesukafo hiyaba we wenaba ma hipala idafa hilibo li faka lo edaibo ha

⁴³⁻⁴⁴Ena Yesu ya homu lo oloto moloto feto libo, Polofeti ma eimola numuna ebalalo minanaibo ya huliya li faka ladámanigilae, loto linako, Samalia weninagi fo hamena loitiko minoto Galili mikalo wiye. ⁴⁵Uto Galili mikalo ya u fedito, homu ya Galili wenina muki ya Yelusalemu uti Gotikafo Uta O Betibo foliku ya minagu ya Yesu onona lito wabo yagunu emogi houna iyae.

⁴⁶Ido Galili mikalo Kana numudo ya homu ha lito no yakafo no wainika wido yalo ya hofa liwila oto loto ne. Ido Kapeneyamu numudo hiyaba we wenaba ma nebo ya hipala idafa naba hilibo, ⁴⁷yagunu Yesu ya Yudia mikaloti liwila oto Galili mikalo hofa lo fediye, lato ya hiyaba we wenabawa ya holito, Kana numudo Yesu nedo yoto, hipala fulinaibo hamenala selo molainako, yagunu Yesu ya lumuto, hipane li faka lo edanane, loto wako lo edaiye. ⁴⁸Feto lo edaito, Yesukafo feto loto lomuibo, Hemotina ya idafa hofawa aubane itibiyobo idafa ya nomudina wagámanabo ya holi hikito nomámanigilae, loto liye. ⁴⁹Feto lito, hiyaba wekafo feto loto lomuibo, Wenabao, hipane moda fulitanaixe, loto henemane oto anabe? lito ⁵⁰Yesukafo feto loto lomuibo, Hipaka moda nomuna hofawa ne. Aifa uwo, lito ya hiyaba wekafo Yesu ha lomuibo ya holi hikitoto liwila oto wiye.

⁵¹Ena liwila oto uto hanudo monimo lumido ya ononala liyabo we loti hatula oti ya, Hipaka moda nomuna hofawa ne, lomuwae. ⁵²Feto lomuwato, ya faka libo hamena yagunu loga o betito, emotinasi feto loti lomuwabu, Ena emo ya aso fo lusato nebo hamenalo ya ula sopaso ibo ya fulo edaiye, loti lae. ⁵³Ido hiyaba we yakafo monawa feto loto holito, Hamena yalo ya Yesukafo, Hipaka moda nomuna hofawa ne, loto lonumibo ne, loto holito, uto emo yagi ido numunalo maina minabu weninala muki yagi holi hikitae. ⁵⁴Yesukafo feito idafawa hofawa ya fetoto Yudia mikaloti Galili mikalo liwila oto uto nedo ya idafa hofawa aubala itibibo ya hamena loiti li oloto pi biye.

Yesukafo Beteseda momenolo ya we ma li faka lo edaibo ha

5 ¹Minoto aliga ya Yuda wenina foli hamenatina naba ma alili aito Yesu ya Yelusalemuka yoioye.

²Ena Yelusalemu hanu wela ma huliya Sipisipi Hanuwae, loto nebo hanu anawalo ya momeno ma nebo huliya Beteseda anawalo ya holohala numuna faifu (5) ya minomo wibo, ³ayau ya wenina idafa hiliyabo, nomudina likaibo, hidina bemu ibo, utina hebilisibo, muki wenina yau uno minae. [⁴Ena Wenabalokati enisole makafo hamena ma momenoku ya lumuto no ya li momoga aiye. Li momoga aito idafa hiliyabo wenina yauti ma homu lumuto noku ito idafa hilibo ya li faka lo edaiye. Yagunu wenina muki no ya momoga anaido ne, loti hiyaba ae.]

⁵Ena we ma idafa hilito unomo yoibo ya melege teti-eiti (38) ya wiye.

⁶Wito, Yesukafo wewa ya wa edoto holito, Hamena fana uno ne, loto holito, loga o edoto libo, Hemo faka lanowe, loto holi minabe? lomuiye.

⁷Lomuito, idafa hilibo we yakafo feto loto lomuibo, We hofawe, we makafo no ya momoga agetoma ya noku ya fulo nedanaibo we ma mináminako, neimone lumunowe, loto fe-fe ofa, eito-eitosi fulo aliga nedoitl lumu-lumu ae, lito ⁸Yesukafo feto loto lomuibo, Hemo sinoito

hunuka lito moniyo, lomuiye. ⁹Lomuito, ayalo ya ula dowalito, sinoito hunula lito wiye.

Ido fo hamena yalo ya Sabati foli hamena ya nebo ¹⁰yagunu Yuda wenina yasi wewa idafa faka libo we ya fetolotilomuwabo, Onesa Sabati foliku me ya ya neidafaitohunukalito mofuminane? Ya idafa lo fukaboidafane, lomuwae. ¹¹Lomuwato, emokafo fetolotlobibo, Li faka lo nedaiweyakafo, Hunukalito moniyo, lotolonomibone, lobiyi. ¹²Lobito, emotinasi logaoedotilabo, Hunukalito moniyo, lotolohumibowe ya hemanetlafa, ¹³ido Yesuya wenina manabaminagu yauholoto wito, faka libo we ya huliyaholiyámiye.

¹⁴Fetofeyaito, aliga Yesukafo wewama ya fele huliyagi numunanaabau li oloto pito ya fetolotolomuiboa, Uka modadowalotaiye. Yagunu holito ya idafa ma hena naba-naba aiboidafaya lotoyotolotopinumutanaiye, lotoya monanosámibohofamolámo, lotolomuiye. ¹⁵Fetolotolomuito, weyakafo uto Yuda wenina fetolotlobibo, Lifefe lo nedaiwemaya Yesuya ne, lotolobiye.

¹⁶Ena Yesukafo ya Sabati foliku ya ononawa liboyagunu ya Yuda wenina yasi li hena mofuedae. ¹⁷Fetofeminato, Yesukafo fetolotlobibo, Menefo yakafoonona hamena-hamena li nebo yagununeimoyagi li minowe, lotolobibo ¹⁸yagunu emotinasi fetolotiholiyabo, Yesukafo ya Sabati foli ya li hopaitaiboyakominámiye. E'e, itoyotogoti yagununeimomenefone, loto eimola ya li Gotinabamaidanaitaiye, loti ya idafaloiti yagunuhofofulinune, loti holi mumoyowae.

Yesuya Melafo ononala li-li aiboha

¹⁹Ena Yesukafo ha fetolotlobibo, Ha ona hula lobiyowe. Goti Hipalanemoinlune-haneuti hane kito onona liyámanobone. E'e, Menefokafoonona lido ya wa edoto, ayalo yako ya li-li o minowe. Idafada muki Menefokaflido ya Hipalanemokafoayaloli-o minowe. ²⁰Menefokafo Hipalanemolulahala numuto, onona li nebo ononanilibihulone. Ido ononame ya wa minaboyakominámiye. E'e, ononanabnilibiyagethemotinawaedanaboya eleginigilae. ²¹Menefo yakafo weninafuliyaboya lisinoibetito, nomudinahofawali biblyaidanaoto Hipalanemokafo we ma wena ma nomudinahofawali binowe, lanoboya aifалиbinogolowe. ²²Ido Menefo ya weninalifima ha liwilaoto biyámanabone. Ononawa ya Hipalanemanoanelomolaibone. ²³Feito ya Menefohuliyalikafalaboweninamukiyaayaidanaoti Hipalanemohulinelikafalomanigilae. Mayasi Hipalanemohulinelikafaladámanaboyasnilifi molaibowe Menefo ayaidanaoti ya huliyalikafaladámanigilae.

²⁴Nemo ha ona hula lobiyowe. Nemo hane holi lutinaumolotido nilifi molaibowe holi hikitomuwaboweninaya nomudinahofawaminowa-minowa anabomonaya moda litabone. Ido lifima ha liwila

oti liyámanigilae. E'e, fulinabo mona ya fulititi, onesa meloti ya hofawa minomo yonigilae.

²⁵Nemo ha ona hula lobiyowe. Hamena ma anaibo ya moda fedotaiye. Yalo ya fuliyabo wenina yasi Goti Hipala nemo none fefeluma holiti, nomudina hofawa minanigilae. ²⁶Menefo nomuna hofawa minomo yoibo mona ya moda mino edaibo ne. Ido Hipala nemo yagi ayaidana oto nomune hofawa minomo yowobo mona ya mino hedanaiye, loto monawa numibo ne. ²⁷Ido We Hulama minonako, wenina lifima ha liwila oto li binane, loto lonumibo ne. ²⁸Ha ya holiti hatina loiti-loiti kiyámilo. Hamena molaibo ya alili ageto ya hono molagu uno minabu wenina ya nemo none fefeluma ya holiti ²⁹sinoingilae. Sinoiyato, ya wenina mona dowa molabo ya sinoinado ya nomudina hofawa minomo yonigilae. Ido wenina mona nosámibuo molabo ya sinoinado ya lifima ha liwila oto binogolowe. ³⁰Nemo neimone weune-lune-haneloti holito onona linobo ma minámiye. E'e, Menefo welalotiko lifimatina liwila oto bi-bi o minowe. Neimo weneloti onona linowe, loto holiyámoto, nilifi molaibo we welalotiko linowe, loto holiyonako, lifimatina liwila oto bi-bi obo ya fefe lanogolaiye, loto ya liye.

Gotikafo Yesu monala lo oloto molo nebo ha

³¹Ido Yesukafo ha ma onu ito libo, Neimone monane lanobo yakafo hula ámanogolaiye. ³²Makafo monane lo oloto molo ne. Lo oloto molageto ya hulawa anogolaiye, loto holi minowe.

³³Hemotina ya wenina Yoni nedo idipi molato uti loga o edato, ha ona hula lo oloto molaima ne. ³⁴Nefa, wenina yasi monane lo oloto molanae, loto ladámowe. Hawa lobo ya hemotina holiyato Gotikafo li nomudina wanaiye, loto heimotina yagunu ya lo minowe. ³⁵Yoni ya le lamu yaidana oto li lamena o betima ne. Feto feyaito hamena yalo hemotina ya lamenalwa wa dowa moloti minama ne.

³⁶Nefa, Yonikafo nemo monane lo oloto molaibo ya mulaloko lo oloto piye. Menefokafo onona ha lonumibo onona hula li oloto pi hulanane, loto nilifi molaito lomobo ne. Nilifi molaibo monawa ya ononane yakafo ya li oloto piye. ³⁷Ido Menefo nilifi molaibo yakafa emo yagi monane lo oloto pibo ne. Hemotina ya eimola welaloti ha holiyámabo ne. Ido hola-wela yagi ya wagámabo ne. ³⁸Ido nilifi molaito minobo ya hemotina holi hikito nomámanako, hala ya lutina-hatinau mino betiyámiye.

³⁹Hemotina ha mono lufuwau ya hitoti ya nomudina hofawa minanabu monawa ya li oloto pinune, loti holiti ya hitae. Feto loti hitagu ya lufuwa yakafo ya nemo monane lo oloto molaifa, hemotina holi nomámae.

⁴⁰Ido hemotina nemodoka ya ato nomudina hofawa li binowe, loto lofa, hemotina ya eleka hofo betito nemodoka ámae.

⁴¹Wenina yasi nemo huline ito yonae, loto ladámowe. ⁴²Hemotina monatina ya holi minowe. Weudina-lutina-hatinia Gotidoka ya minámiye.

⁴³E'e, nemo Menefo welaloti hemotina minado lombobo nefo, hemotina nemogi houna iyámae. Ena minoto we ma eimola hala kido lo fedanaibo ya emogi houna inae. ⁴⁴Hemotina ya wenina yasi ebotina lanabo ya dowa holiyafa, ido Goti mako nebo wekafo ebotina lanaibo mona ya molanune, loti holiyámabo wenina ya hemotina igaidana oti holi hikito munabo ne?

⁴⁵Ido hemotina ya emo yakafo Melafo lomuwageto sigiya lolumunogolaiye, loti ya nemogunu ladámilo. Feito minámiye. Hemotina Mosesedoka keloti minabo nefo, Mosese eimola hala yakafo sigiya lobinaibo ne. ⁴⁶Mosesekafo ha lufuwa igu ya nemogunu ibo nenako, hemotina hala holi hikitabo neko, nemogi holi hikito nomadi ne. ⁴⁷Nefa, hemotina Mosese hala lufuwa holi fulitanako, nemo hane igaidana oti holi hiki lanabo ne? loto ya liye.

Yesukafo wemoli 5,000 ya hoba-hobina li bibo ha

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lu 9:10-17)

6 ¹Yesukafo ha ya lo huloto Galili momeno huliya ma Taibeliyasi momenolo yalo ya lekoto filiga yolaleka wiye. ²Wito, wenina mau naba ya idafa-adafa hiliyabo wenina li faka lo betito monala itibito wabo yagunu ege moloti uwae. ³Ege moloti uwato, Yesu ya ege-ege moniyabo we idipito obulalo ya yoti amedoti minae. ⁴Ido Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foliwa alili aito ⁵Yesu ya wa faka loto weninawa nuba naba-nabama lo fedato wa betito Filipi loga o edoto libo, Beleti ya igaloti meina fito wenina naba me ya ya biyogeto ogofunaibo ne? loto ⁶idafa anowe, loto holi minoto ya hepa moloto loga o edaiye.

⁷Loga o edaito, ya Filipikafo ha liwila oto lomuibo, We makafo igana eti (8) ya onona lito meinala lito molomo yonaibo yakafo beleti meina fito biyogeto houmatina ámanogolaiye, lomuiye. ⁸Lomuito, ege-ege moniyabo we yauti ma Saimoni Pita unalafo Adulu yakafo feto loto lomuibo, ⁹Melo ya hipa ma nebo yakafo beleti suwa baligunu lifefe labo faifu (5) ido laefa loiti yagi li nefo, wenina mau naba minanako, efo yakafo neidafa anune? liye. ¹⁰Feto lito, Yesukafo libo, Hemotina wenina lobiyato ya li nuba oti mikalo minalo, lito minato mika yalo ya suwa eba naba-naba nedo ya wemoli faifu tauseni (5,000) ya amedoti minomo uwae.

¹¹Feti amedoti minomo uwato Yesukafo beleti ya lito, dowae, lalowe, lomuto, weninawa nuba naba amedoti minabo ya hona molo biye. Ido laefa yagi ayaidana oto ya feito nanune, loti holiyado ya biye. ¹²Bito, hobina noti-noti houmatina aito Yesukafo ege-ege moniyabo we feto loto lobibo, Luma nebo ya u hopa otanaiye. Li haka alo, lito ¹³beleti suwa baligunu lifefe labo faifu (5) yamakafo luma neboma ya haka oti owo egepisa naba tuwelu (12) ya holiyato lumuto faito fulitaiye.

¹⁴Ido wenina aubala itibibo idafa feto feyaibo monala wati ya feto loti labo, Polofeti yama mikaleka oloto pinaiye, loti laboma moda me ya ya ne, loti ¹⁵ido Yesu li hona o edoti adinagunu liti hiyabate wehudi buli edanune, loti ato, ya wa betifefe loto fulo betitoto, eimolako obulalo ya yoiye.

Yesu ya no mulalo lala-lala ito wibo ha

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶Ena lunaga fo sapito ya ege-ege moniyabo we ya momeno anawalo lumuti ¹⁷Kapeneyamu numudo liwila oto unune, loti sipiku yowae. Sipiku yowato, midipu naba ito ya Yesu lo fedámito wewa yako uwafa, ¹⁸asi auba ito, no halafu naba itaito, ¹⁹uti alo faiga faifufe (5), ido sikisife (6), kilomita yaidalo uti no lusaku ya u fedato, Yesu ya no mulalo ya lala-lala ito egetina uto sipi ya li alo alili molaito wa edoti ya utina ololo aiye. ²⁰Feto fe minato, ya sutina fito libo, Nemoma minowe. Hemotina ya holi biyámaneyo, loto lobiye. ²¹Lobito, sipiku ya yowo, loti ilimi molo itoti ya unune, loto holiyabo ebalokama sipi ya aloko u ayalo fediye.

Wenina yasi Yesu moni witala abo ha

²²Ena wenina nuba naba-naba ya momeno filiga yolaleka uno minato, ho lito ya feto loti labo, Aso lubuka ya sipi mako yako neto ya wa minogeto ayau ege-ege moniyabo we ya Yesu fulo edo itoti eimotinako yoti uwaboma ne, loti holiyae. ²³Feto loti holiti minato ya Taibeliyasi numudoti sipi ma ya Wenabakafo dowae, lalowe, lomuto hobina bito, nado yaloma ya lo fedato, ²⁴wenina yasi Yesugi ido ege moniyabo we yagi melo minámae, loti holiti ya sipiku ya yoti Kapeneyamu numudoka liwila oti uti yalo moni witala ae.

Yesu ya okulumauti hobina nebo ha

²⁵Momeno wela meleka ya weninawa Yesu moni witala oti li oloto piti ya feto loti lomuwabo, Api lilibyanibo we, hemo nenafeke anibo ne? loti loga o edato ²⁶Yesukafo feto loto lobibo, Nemo ha ona hula lobiywé. Hemotina idafa mona hofawa aubane itibiyoto wa minabo yagunu ya holámae. Wetina-idafa biyoto noti houmatina aibo yamagunu ya nemo moni wita minae. ²⁷Hemotina ya onona liti hobina aifa idafa u hopa unaibo idafa yagunu ya holiyámilo. Nomudina hofawa minowa-minowa anabo hobina yagunu ya ononawa liyalu. Nemo We Hula ya Goti Menefokafo lufuwala molo numibo yagunu ya nemo hofawa minomo yonabo hobinawa ya binogolowe, lobiye.

²⁸Lobito, feto loti liwila oti loga o edabo, Lemo nena-idafa oto Goti ononala li minanune? lato, ²⁹Yesukafo liwila oto lobibo, Gotikafo nilifinako, holi hikito numu-numu o minabo wenina ya Goti ononala li minabo wenina minae, loto ya liye.

³⁰Feto lito, emotinasi liwila oti lomuwabobo, Ena nena idafa ma hofawa eitoma aubaka libibyanibo idafa ya li oloto piyageto wato holi hikito humunune? Hemo nena onona linane? ³¹Awatefo holofate-mota yasi mika hafali mikalo ya wetina-idafa huliya mana no-no abo yagunu feto libo,

Nanae, loto okulumauti hobina bibo ne,

loto ha mono lufuwau (*Kis 16:4, Sng 78:24*) ya nebo ne, loti lae. ³²Feto lato, Yesukafo feto loto lobibo, Ha ona hula lobiyowe. Mosesekafo ya okulumauti hobina biyámima ne. E'e, Menefokafo ya okulumauti hobina hula bi ne. ³³Hobina okulumaukati lumuto mikaleka wenina nomudina hofawa li oloto pi bibo ya Goti hobinala hula ya ne, lito ³⁴emotinasi feto loti lomuwabobo, Wenaba, hemo hobina lanibo ya hamena-hamena lumutoko mino, lomuwae. ³⁵Lomuwato, Yesukafo feto loto lobibo, Nomudina hofawa mino-mino abo hobina ya nemo ya minowe.

Nemodoka abo wenina ya moda inagunu fuliyámanigilae. Ido holi hikito numu minabo wenina ya moda no yagunu holiyámanigilae.

³⁶Feito nefä, hemotina ya nemo wa nedafa, wati holi hikito nomámae, loto ya lobitoma ne. ³⁷Menefokafo numu nebo wenina ya nemodoka lo hulanabo ne. Ido wenina nemodo anabo ya ma li hopa fulo betiyámanogolowe. ³⁸Okulumauti lombo ya neimone weneloti ha ononawa linowe, loto lomámowe. E'e, nilifi molaibo we welaloti ha ononawa linowe, loto lomobo ne. ³⁹Menefokafo numibo wenina muki yauti ma u hopa aguwámanae, loto wa betito hiyaba o betito hamena nabalo ya muki li sinoi betinogolowe, loto lobo ha ya nilifi molaibo we hala dowa kibo ha ya ne. ⁴⁰Hipala nemo wa nedofefe loti wa nedoti, holi hikito numunabo wenina muki ya nomudina hofawa minomo yoti minanigilae, loto lobo ha ya Menefo hala dowa kibo ha ya ne. Ena neimone hamena nabalo ya li sinoi betinogolowe, loto ya liye.

⁴¹Feto loto ya okulumauti hobina ya nemo ya minowe, libogunu ya Yuda wenina yasi holi nosámibogi ha feto loti ⁴²lo minabo, Ena, me ya we ya Yosefe hipala Yesu olafote melafote loiti ya lemo wa betiyonima ne. Ido okulumauti lomoma ne, loto libo ya neidafaito feto loto ya lo ne? lae.

⁴³Feto lato, Yesukafo liwila oto feto lobibo, Hemotinau ya holiyabo nosámibogi feti ya ladámilo. ⁴⁴We ma eimola lula-halauti holito nemodoka anaibo ya ma minámiye. E'e, Menefo nilifibo yakafo ika o betiyagetoko anabo ne. Weninawa ya neimo hamena nabalo ya li sinoi betinogolowe. ⁴⁵Polofeti yasi feto labo,

Goti eimolakafo wenina muki ha mono api itibinogolaiye, loti ha mono lufuwau (*Ais 54:13*) ya nebo ne. Yagunu wenina ya Menefokafo ha lobito api itibibo ya hawa holiyabo wenina ya nemodoka anigilae.

⁴⁶Menefo wa edabo wenina ya ma minámae. E'e, Gotidokati lomobo we nemo makokafo Menefo wa edobo we ya minowe. ⁴⁷Nemo ha ona

hula lobiyowe. Ma yasi nemo holi hikito nomabo wenina ya nomudina hofawa minomo yotiko minanigilae. ⁴⁸Nomudina hofawa minanabo hobinawa ya nemo ya minowe. ⁴⁹Hemotina awatinafo-holofatina ya mika hafali mikalo ya wetina-idafa huliya mana oloto pito ya noti minoti fuliyabo ne. ⁵⁰Nefa, wenina masi okulumauti lumibo hobina nanabo wenina ya fuliyámanigilae. Ya hobinawa nemodoka me ya ne. ⁵¹Nomudina hofawa minanabo hobinawa ya okulumauti lomobo nemo neimone ya minowe. Yagunu ma yasi nemodokati hobina noti ya minomo yoti minowa-minowa oti minanigilae. Nemo milane ya hobinaidana ne. Mikau-mikau wenina nomudina hofawa minomo yonae, loto ya milane binogolowe, loto liye.

⁵²Yagunu Yuda wenina heimotina ha loyoilumu oti feto loti labo, We ya igaidana oto milala lomageto nanubogunu liye? lae.

⁵³Feto lato, Yesukafo feto loto lobibo, Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina ya We Hula nemo milane ido lunune námanabo ya nomudina hofawa minanabo mona ya lutinau mino betiyámanogolaiye. ⁵⁴Ma yasi nemo milane lunune notiko minanabo wenina ya minowa-minowa oti minato neimo hamena nabalo ya li sinoi betinogolowe. ⁵⁵Nemo milane ya hobina hula ne. Ido lunune ya no hula ne. ⁵⁶Nemo milane ido lunune notiko minanabo wenina ya nemo luneu mino nedanigilae. Ido nemo yagi emotina lutinau mino betinogolowe. ⁵⁷Menefo ya minowa-minowa oto nebo we yakafo nilifi molaito lomobo yagunu Menefodo metolito mino-mino o minowe. Feito minoto nemo noti minanabo wenina yagi ayaidana oti nemodo metoliti minanabo ya minomo yoti minanigilae. ⁵⁸Okulumauti hobina ya monawa feito ne: Ya awatinafo-holofatina yasi mana noti ya minoti fuliyama nefo, nemo hobinane me ya nanabo wenina ya minomo yoti minowa-minowa oti minanigilae, loto ya lobiyewe. ⁵⁹Hawa ya Kapeneyamu numudo mono numugu ya minoto ya lobito apinapi itibiyewe.

Yesu ya nomude hofawa minanubo hala li nebo ha

⁶⁰Feto loto api itibito, ya ege molabo wenina yauti wenina abi loti holiti feto labo, Ha ya holionibo henaidana oto liye. Ya hema holinaibo ne? loti ⁶¹ya eleka hofo betito Yesukafo ya lula-halau holito feto loto lobibo, Hemotina ha ya holiyabo nosámife? ⁶²Feti holiyabo ya We Hula nemo homu minobo ebato liwila oto yowoto ya nomudinagunu watima ya neidafa anabo ne? ⁶³Ute etuwa ido mila yakafo nomude hofawa minomo yonubo hanuwa ma minámiye. E'e, nomude hofawa minomo yonubo hanuwa ya Goti Weuna ononala ne. Nemo ha lobiyobo ya weudina ido nomudina hofawa minomo yonabo hanuwa ya ne. ⁶⁴Nefa, hemotinadokati wenina malekaloka holi hiki ladámo minae, loto lobiyewe. Yesu ya holi hikito umámabo ya aidena yoimalokati wa beti huloto wa

betimo yoiye. Ido ayaidana oto uwolafo adinalo molanaibo we yagi wa edofefe loto wa ne. ⁶⁵Ido ha ma feto loto onu ito libo, Yagunu ya feto loto lobiyoma ne. Wenina ya Menefokafo li aila i betiyámageto nemodoka loti minanabo ma minámiye, loto ya liye.

⁶⁶Ena hamena yaloti ya ege molabo wenina yauti wenina abi loti emo nedo ya minámanune, loti eleka hofo betito fulo edae. ⁶⁷Yagunu Yesukafo ege-ege moniyabo we tuwelu (12) ya loga o betito libo, Hemotina ayaidana oti fulo nedanune, loti lo minafe? liye.

⁶⁸Ido Saimoni Pitakafo feto loto lomuibo, Wenabao, hemo fulo hedoto hemado unubo ne? Hemo makokafo nomude hofawa minanubo hala li minane. ⁶⁹Lemo ya hemo holi hikito humuto feto loto holi humu minonibo ya hemo ya Gotidokati fele we minane, lomuiye.

⁷⁰Lomuito, Yesukafo feto loto lobibo, Nemokafo hemotina tuwelu (12) ya sutina fiyofa, ido hemotina yauti ma ya Satanidoka keloto ne, loto ya lobiyе. ⁷¹Hawa lobibo ya ege-ege moniyabo we tuwelu (12) yauti ya we ma uwolafo adinalo molanaibo we Saimoni Isikaliyoti hipala Yudasi yagunu liye.

Yesu unalafo-mota holi hikito umámabo ha

7 ¹Ena Yudia ebalo Yuda wenina yasi, Yesu hofanune, loti hudala hiyabo yagunu mikatina fulitoto Galili mikalo yako u yaleka meleka oto moniye. ²Feito moni neto, Yuda wenina numuna holo-hala huwabo foliwa hamenatina alili aiye. ³Alili aito, Yesu unalafo-mota yasi feto loti lomuwabo, Hemo ya aubaka itibyanibo idafa ma li oloto piyageto hege molabo wenina yasi wanae, loto ya eba me ya fulitoto ya Yudia mikalo ya uto itibyo. ⁴Ma yakafo li oloto pinowe, lanaibo ya faluku oto minoto onona linaibo ya ma minámiye. Yagunu hemo ya onona yaidana linowe, loto holinanibo ya uto wenina muki ya li oloto pi biyageto wanae, loti ⁵unalafo-mota yasi holi hikito umámoti feto lae.

⁶Lato, ya Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina hamena-hamenau ya idafa anune, lotima aifa anigilae. Nemo hamenane ya onesa lo fedámiye. ⁷Wenina yasi ya hemotina holi nosámibo biyámanigilae. Nemo ya monatina nosámibo ya lo oloto pi betiyobo yagunu holi nosámibo numu minae. ⁸Heimotinako foliku ya wilalo. Nemo ya hamenane lo fedámibo, yagunu ya onesa feto-namato ya aguwámanogolowe, loto lobiyе. ⁹Feto loto Galili mikalo ya ne.

¹⁰Ena unalafo-mota homu uwato, aliga eimolako umalo pito wiye. ¹¹Ena foliku ya Yuda wenina hiyaba we yasi moni witala oti feto loti loga-loga abo, Igaleka ne? loti lae. ¹²Ido aifa wenina yasi emogunu momona oti humomo fimo yowae. Yauti malekamasi, Emo ya we dowa ne, lato ido malekamasi, E'e, feito minámiye. Emo ya wenina hotina i ne, loti lafa, ¹³Yuda we hiyaba we holitina ya holiti ha oloto ladámae.

Yesu numuna holo-hala huwabo foliku ya api itibibo ha

¹⁴ Ena foli hofalau ya Yesukafo ya fele huliyagi numuna naba hilalau ya yoto ha mono loto api-napi itibito, ¹⁵ Yuda we hiyaba we yasi, Aiyo, lo holiye, loti ya feto loti labo, Lemo lufuwa numunateu ya yowámima nenako, igalekati loto ha mono monawa ya holito liye? lato ¹⁶ Yesukafo feto loto lobibo, Nemo mono api itibiyobo ya nemodokati minámiye. E'e, nilifi molaibo we yalekati ne. ¹⁷ Yagunu wenina masi ha mono monawa me ya ya Gotidokati nefemo, ido neimo Yesudokati ne? loti moni wita anabo wenina yauti Goti hala dowa kido hololanune, loti holinabo wenina yasi monawa holinigilae. ¹⁸ Makafo eimola halaukati holito lanaibo we ya eimola huliya yoto minanaiye, loto lanogolaifa, nemokafo nilifi molaibo we huliya yoto minanaiye, loto lobo ya mona ona hulako moloto, nosámibo mona ma ya uneu minámiye.

¹⁹ Mosesekafo ya lo molaibo ha lo oloto pi bima nefä, hemotinalokati ya ma lo molaibo ha hololabo we ma minámae. Ena hemotina nena idafagunu ya hofo nedanune, loti ya lo minae? lobiyé. ²⁰ Lobito, ya wenina aifa wenina yasi feto loti labo, Hemo ya Satani himiwelakafo luka-hakau mino hedaiye. Hemo hema hofo hedanowe, loto liye? lae. ²¹ Lato, ena Yesukafo feto loto lobibo, Nemo Sabati foliku idafa hofawa mako aubane itibiyobo yagunu oti aiyo, loti lo yaleka meleka oti hofo hedanune, loti lo minae. ²² Mosesekafo hipatina-mota utinalo Goti anela fukanune, loto lobima nefä, ya monawa ya Mosesekafo api itibiyámító, awalafo-holofala yasi apiyama ne. Feto lobinako, hemotina Sabati foliku ya Goti anela fuko-fuko o minae. ²³ Yagunu ya Mosesekafo ha lo molaibo ya holi fulitotanune, loti ya Sabati foliku ya hipatina-mota utinalo ya Goti anela fuko betiti ononawa ya li-li o minae. Feto fe minabo nemo ya Sabati foliku ya we ma ula-falau muki ya lifefe lo edobo yagunu ya neidafaiti ya holi nosámibo nomae? ²⁴ Wenina monatina wafefe ladámotima aifa hopa lifima hawa ya ladámilo. Wafefe lanado yaloko lalo, loto lobiyé.

Yesu ya Goti ilifi molaibo we Kilisto nefé? loti loga abo ha

²⁵ Ena Yelusalemu wenina yauti masi feto loti labo, We ya hofanune, loti lo-lo aboma ya moda me ya ya nebo yae. ²⁶ Neidafaito ha olotoko libo ya mono hiyaba we yasi ha lo fuko edámabo minae? Ya monala holiyabo ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, loti holiyafe? ²⁷ E'e, Yesu oloto pibo eba ya holi minoba, Goti ilifi molaibo we Kilisto oloto pinaibo ya ebala ya holife fe ladámanogolone, loti ya lae.

²⁸ Feti labo yagunu Yesukafo ya fele huliyagi numuna nabau ya ha mono api itibi minoto lo faka loto libo, E'e, hemotina wafefe loti wa nedoti nemo oloto piyobo eba ya holi minone, lafa, lomobo ya neimo lune-haneuti holito lomámobo ne. Mona ona hula yawala nebo yakafo

nilifi molaito lombo ne. Ido emogunu ya hemotina hatina kifefe loti holámae. ²⁹Nemo ya eimola lula hamanauti nilifi molaito lombo nenako, nemo wa edofefe lo minowe, loto liye.

³⁰Hawa feto libogunu nala i edanune, loti lafa, hamenala onesa lo fedámibo yagunu adina hena aito fulitae.

³¹Ena wenina aifa wenina muki yasi Yesu holi hikito muti feto loti lo minabo, We me ya yakafo idafa hofawa aubala libili nebo ya Goti ilifi molaibo we Kilisto lo fedanaibo yakafo we me ya li yoima o edoto ya li oloto pinogolaife? loti ya lae.

Yesu nala fi edalo, loti himiwe idipi molabo ha

³²Ena wenina mau minabo yasi hawa emogunu momona oti humomo fiti lato ya Falisi we yasi holiti, Goti sokila hi mu-mu abo we hiyabatina we yagi ya loyolalo-melo oti, Yesu ya nala fi edalo, loti fele huliyagi numuna naba himiwe idipi molato uwabo, ³³yagunu Yesukafo feto loto libo, Nemo hamena fouma efoma hemotinagi minoto nilifi molaibo we nedoka liwila anogolowe. ³⁴Liwila oto, hemotina nemogunu moni wita oti li oloto piti wa nedámanigilae. Ido uto minanodo ya hemotina ma aguwámanigilae, lobiye. ³⁵Lobito, Yuda wenina yasi feto loti loyolalo-melo abo, Wewa ya igaleka uwageto moni witala oto li oloto piyámanubo ha liye? Yuda weninasi Giliki mikalo minomo uwadoka ya uto Giliki wenina ha mono lobinowe, loto holito life? ³⁶Moni witane oti li oloto piti wa nedámanigilae, loto, ido unodo yalo ya ma aguwámanigilae, loto libo ya igaidanagunu liye? loti ya loyolalo-melo ae.

Yesu holi hikito munabo ya no atalawa yaidana anabo ha

³⁷Ena Yuda wenina yasi foli minomo yoti mino hulanune, loti wenina nuba naba-naba iti minato, Yesukafo sinoito minoto ha auba ito libo, Ma yasi nogunu holinabo ya nemodoka loti nanae. ³⁸Ido ma yasi holi hikito numu minanabo yagunu ha mono lufuwatina yau feto loti iyabo,

Yaidana abo wenina ya no atala yaidana oto lutina-hatinai li oloto pi betiyageto no yaidana oto lumutoko minanogolaiye, loti ya iyabo ne, loto ³⁹hawa libo ya Weuna yagunu liye. Ido monawa feito ne. Yesu holi hikito muwabo wenina ya Weuna Fele binowe, loto ya Yesu hamena yalo ya okulumau lamenala lulau ya liwila oto yowáminako, ya Weuna lomámibo ne.

Yesugunu holiti fokiti u filiga-filiga abo ha

⁴⁰Ido wenina ya ha ya holiyagu yauti masi Yesugunu feto labo, Emo ya polofeti yama ona ne, lato ⁴¹ido masi, Emo ya Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, lato, ido malekaloka yauti masi, Fulitalo. Kilisto ya Galili mikalo oloto pinaibo nefe? E'e, ⁴²Kilisto ya Defiti numuna atala

Betelehemu yalo Defiti yufa fibo wenina yauti oloto pinogolaiye, loti ha mono lufuwau ya feto loti iyaboma ne, loti lanako,⁴³ wenina muki ya emogunu ha eito-eito loti foki yaleka-meleka oti,⁴⁴ malekamasi nala hofo edanune, loti lafa, adina hena aito fulo edae.

Yuda hiyabatina we yasi Yesu holi hikito umámabo ha

⁴⁵ Ena fele huliyagi numuna naba himiwe ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we ido Falisi we minado ya liwila oti uwato, loga o betiti labo, Hemotina neidafaiti liyámoti aifa ae? loti loga ato,⁴⁶ himiwe yasi ha liwila oti labo, Ena, wewa ha libo yaidana oti homuma ladámabo nenako, loto liyámoto aifa one, lato,⁴⁷ Falisi we yasi ha liwila oti lobiyabo, Hemotina yagi ya hotina ife?⁴⁸ Hiyaba we wenaba yauti ido Falisi we lemodokati ya ma holi hikito muwobe?⁴⁹ E'e, ya ma feto ámonibo nefá, wenina aifa wenina nuba minabo yama lo molaibo ha ya holiyámoti, Goti nomunalo u hopa unabo wenina yamako holi hikito muwae, loti ya lae.

⁵⁰ Feto lato, ena hounatinaho we ma Nikodemusi ya homu Yesu nedo wibo we ya feto loto lobibo,⁵¹ Hemotina we ma monala ya loga o edoti holiyámoti, ido monala nosámibo wa edámoti lifima ha lobinabo yamaidana aiye. Feto feyalo, loto lo molaibo ha lufuwa iyagu yau feto loto nebo nefé? Feito minámiye, lito,⁵² hounalafo-mota yasi ha feto loti liwila oti labo, Ena, hemo yagi Galili mikaloti abe? Ha mono lufuwau ya hitoto walo. Polofeti ya Galili mikaloti oloto piyámanabo ne, loto nebo ya walo, loti lae. [⁵³ Feto loti upatoti numunatinau-numunatinau uwae.

Hume-ugele wena ma Yesu nedo ilimiti abo ha

8 ¹ Ena Yesu ya Olifi obulalo ya yoto neto, ² ho lito yaloti liwila oto fele huliyagi numuna naba hilalau yoito, wenina masi emodoka loti nuba ato, yalo amedoto minoto ha mono lobito api itibito,³ lo molaibo ha api itibi-itibi abo we ido Falisi we yasi wena ma hume-ugele o nedo wa edoti li oloto piti Yesu nedo ilimiti uti li nomudinalo sinoi edoti ⁴ Yesu feto loti lomuwabo, Api libilbianibo we, wena me yakafo hume-ugele o nedo wa edoto li oloto piyone. ⁵ Yagunu Mosesekafo wena yaidana anabo ya hefanagunu hofo beti fulilo, loto lo molaibo ha yamo lolumiye. Ido hemodokati ya neidafaiye loto ne? loti ⁶ ya aifa feto loti loga o edoti, ha li yaidana-meidana hama lagetoma ya sigiya lo edanune, loti hepa moloti lae. Feto lato, Yesukafo huba ito anagunu mikalo ya lufuwa iye.

⁷ Lufuwa i neto, loga-miga o edato, emo ya sinoito feto loto lobibo, Hemotina yauti ma lifimala minámageto minanaibo we yakafo apito hefanagunu hofageto ya hofalo. ⁸ Feto lototo hofa huba ito mikalo ya lufuwa iye.

⁹ Ena emotinasi hala holiti hiyabatina we we kilofo ya homu wito wa edoti mako mako ege uti u hulato, wena ya Yesu nomunalo eimolako ya ne.

¹⁰ Ena Yesu ya sinoito loga o edoto libo, Wenao, igaleka uwae? Lifima ha ma lohomámabo nefé? lito ¹¹ wenawa yakafo libo, Wenaba, ma minámiye, lito ya Yesukafo libo, Ena nemo yagi lifima ha ma lohomámanogolowe. Hemo ya liwila oto uto mona nosámibo ya hofa molámo, lomuiye.]

Yesu ya wenina mikau-mikau lamenate nebo ha

¹² Ena Yesukafo wenina ha ma onu ito lobibo, Nemo wenina mikau-mikau ya lamenatina minonako, ma nemo nege-nege moninabo ya midipu igu ya moniyámanigilae. E'e, nomudina hofawa minanabo lamenawa ya mino betinogolaiye, liye. ¹³ Lito, Falisi we yasi feto loti lomuwabo, Me ya ya hemo heimo monaka lo oloto molanibo yama holiyonibo hula minámiye, lato, ¹⁴ Yesukafo feto loto lobibo, Nemo ya obo ebalekati ido unobo ebaloka ya monawa holi minonako, nemo neimo monane lo oloto moloto hulawa o ne. Hemotina ya obo ebalokati ido unobo ebaloka ya monawa holiyámoti holi hopaitae. ¹⁵ Hemotina lifima ha lo-lo o minabo yakafo etuwa o ne. Nemo ya lifima ha ya onesa ladámanobo ne. ¹⁶ Nefa, ido ma lanowe, loto lanobo ya moda ona hula lanobo ne. Nemo lifima ha ya neimoko lanobo minámiye. E'e, Menefo nilifi molaibo yakafo ane li faka lageto lanobo yagunu hula anogolaiye. ¹⁷ Ido heimotina lo molaibo ha lufuwatinau yau feto libo, We loiti yasi we ma monala lo oloto pitoma hula ne, loto ya lufuwau yau nebo ne. ¹⁸ Yagunu ya nemo monane lo oloto piyoto ido Menefo nilifi molaibo yakafo ayaidana oto monane lo oloto pi ne, loto ya liye.

¹⁹ Ha ya feto loto lobito, emotinasi loga o edoti labo, Mekafo iga ya ne? lato ya emokafo lobibo, Hemotina nemo wa nedofefe ladámanako, Menefo ayaidana oti holifefe ladámae. Nemo ya wa nedofefe labo neko Menefo yagi holifefe ladi ne.

²⁰ Feto loto Yesukafo fele huliyagi numuna nabau ya hefana molabo huwamena negu eba mau ya ha mono lobito ha ya liye. Ena hamenala onesa alili ámibo yagunu ya adina hena aito nala numugu ya fulo edámae.

Uto minanodo ya hemotina aguwámanigilae, loto Yesukafo libo ha

²¹ Ena Yesukafo onu ito feto loto lobibo, Nemo fulo betito uwoto hemotina nemogunu moni wita oti ya lifimatinagi minoti fulinabo ne. Nemo uto minanodo ya hemotina aguwámanigilae, lito ²² Yuda wenina yasi labo, Nemo unodoka ya aguwámanigilae, loto libo ya neidafaito ya liye? Eimola nedala lito fulinogolo lifemo? lato, ²³ Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina ya wakati minae. Nemo ya okalekati minowe. Hemotina ya mikalo meloti minafa, nemo ya mikalo meloti minámowe. ²⁴ Yagunu ya lifimatinagi ya minoti fulinabo ne, loto ya lobiyobo ne.

Nemo minobo me ya ya monane lobi-lobi obo ya holi hiki ladámanabo ya lifimatina aifa mino betiyageto fulinigilae, loto ya liye.

²⁵Feto lito, ya emotinasi loga o edoti labo, Ena, hemo hema minane? lato, Yesukafo lobibo, Onona apiyodoti lobi-lobi obo aya efo ya ne.

²⁶Nemo ya hemotina lifimatina ido henatina yagunu ha abi li minofa, nilifi molaibo we yakafo eimola ha ona hula lo-lo o neto, neimo ya emo welauti holiyodo ya mikalo melo lo oloto molowe, loto liye.

²⁷Hawa ya Mela fogunu feto loto lobifa, emotina yasi holife fe ladámae.

²⁸Yagunu Yesukafo onu ito feto loto lobibo, Hemotina We Hula nemo yá yofolo hofo nedoti li faka yoisa lo nedanado ya monane holife fe lanigilae. Ido neimone lune-haneuti holito idafa ma ámoto, Menefokafo api nilibibo hawa ya lo minobo yagi ya holife fe lanigilae. ²⁹Nilifi molaibo we ya nemodoka mino nedaito, nemo hamena-hamena idafa oto holibo dowa libo yagunu nemo ma fulo nedámiye, loto ³⁰ha feto lo neto wenina abi holi hikito muwae.

Ha ona hula yakafo wina ledaibo ha

³¹Ena Yesukafo holi hikito muwabo Yuda wenina feto loto lobibo, Hemotina ya nemo hanelo moni minanabo ya nemo nege moniyabo wenina hula minanigilae. ³²Feti minoti ha ona hula ya holife fe lato, aya hawa ona hula yakafo wina betinogolaiye, loto liye. ³³Feto lito, emotinasi ha liwila oti feto loti lomuwabo, Lemo Abalahamu yufa fibo weninala minonibo ya ma nala i ledato minámoninako, hemo wina betinaibo ne, loto lanibo ya neidafaito lane? lomuwae.

³⁴Lomuwato, Yesukafo ha liwila oto feto loto lobibo, Nemo ha ona i lama lobiyowe. Ma yasi nosámibo mona molabo ya monawa yakafo nala i betito, nalalo houba-naba o minabo yagunu lowe. ³⁵Nala i betibo wenina wenabatina numuna ebalalo ya hamena-hamena hiyaba oti minomo yowámanigilae. E'e, Hipala ya Melafo numunala ebalalo ya hamena-hamena minowa-minowa oto minomo yonogolaiye. ³⁶Yagunu ya Hipala nemo wina betiyotoma hemotina ona nala i betiyámageto minanigilae.

³⁷Hemotina Abalahamu yufa fibo weninala minabo ya moda holi minowe. Feti minafa, nemo hane ya hemotinaloka hopopo o nenako, hofo nedo fulinune, loti lo-lo o minae. ³⁸Nemo Menefodoka idafa wa obo ya lo-lo o minowe. Ido hemotina heimotina metinafodokati idafa holiti ya fe-fe minae, loto lobito, ³⁹Lemo metefo Abalahamu ne, loti ha liwila oti lomuwato, ya Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina Abalahamu yufa fibo weninala hula minabo neko emo monala yaidana oti molo minadi ne. ⁴⁰Nefa, Gotidokati ha ona hula holiyobo lobi minobo ya hemotina hofo nedanune, loti lo minae. Idafa yaidana Abalahamukafo feyámibo ne. ⁴¹Hemotina ya heimotina metinafodokati hanulalo ya egeto moloti lala i-i o minae, lito ya emotinasi feto lomuwabo, Hopa hanudoti oloto piyonibo

minámiye. Metefo mako Goti ne, lato, ⁴² Yesukafo feto loto lobibo, Nemo ya Gotite minoidoti lomobo ne. Neimo lune-haneuti holito lomámobo ne. E'e, emokafo nilifi molaito lomoboma nenako, hemotina metinafo ya Goti nebo neko, lutina-hatina ya nemo nomadi ne.

⁴³ Neidafaiti ya ha lobo ya holife fe ladámo minae? Nemo ha lobo ya hemotina ogofuti holiyámabo yagunu ya holife fe ladámo minae.

⁴⁴ Hemotina metinafo Satani weninala minoti, metinafo feyaibo mona ya meyalo molanune, loti holiti minae. Emo ya hana yoimaukati hofo beti fulimo yoibo we ya ne. Ido lula-halau ha ona ma mináminako, ha ona hula holi fulitaibo we ya ne. Emo ya ha sugi we ido sugi yawala nebo yakafo eimola monala ya moloto ha sugi lo-lo o ne. ⁴⁵ Ido nemo ya ha ona hula lobi-lobi o minofa, hemotina hane ya holi fulo minae.

⁴⁶ Hemotinalokati masi nemo lifimane lanabo ya fowe loti ladámanigilae. Nemo ha ona hula lobiyobo ya neidafaiti holi hikito nomámae? ⁴⁷ Wenina ma Goti weninala minabo yasi ha libo moda holi minae. Hemotina Goti weninala minámanako, hala holi fulo minae, loto ya liye.

Nemo Abalahamu oloto piyámito minobo wema minowe, loto Yesukafo libo ha

⁴⁸ Feto lito, Yuda wenina yasi ha liwila oti feto loti ya lomuwabo, Hemo Samalia we ma Satani himiwela luka-hakau yoto ne, loto ya ha ona lo minobe? lato, ⁴⁹ Yesukafo ha liwila oto feto loto lobibo, Satani himiwela lune-haneu minámiye. E'e, nemo Menefo huliya li faka lo minofa, hemotina ya nemo huline ya ito lumuti fulo minae. ⁵⁰ Nemo neimone huline yonaiye, loto ladámowe. Makafo huline li faka lo nedanaibo ya hona moloto life fe lanaibo we ne. ⁵¹ Nemo ha ona hula lobiyowe. Ma yasi nemo hane li minanabo wenina ya fuliyámanigilae. E'e, moda minowa-minowa oti minomo yonabo ne, loto ya liye.

⁵² Feto lito, Yuda wenina yasi feto loti lomuwabo, Hemo Satani himiwela luka-hakau mino hedaiibo ya onesa ona holi minone. Abalahamu moda fulibo ne. Ido polofeti ya ayaidana oti fuliyabo ne. Ido hemo feto loto lanibo, Nemo hane li minanabo wenina ya fuliyámoti, minowa-minowa oti minanigilae, loto lanibo, ⁵³ ya awatefo-holofate Abalahamu wenaba yama fuliboma nenako, hemo ya li yoima edanowe, loto labe? Ido polofeti ya ayaidana oti fuliyabo ne. Hemo neidafaito heimo hulika ito yoi minane? loti ya lae.

⁵⁴ Feto lato, Yesukafo ha liwila oto feto loto lobiyewe. Nemo neimone huline li faka lotoma ya huline u aifa idafa anogolaiye. Menefo yagunu Gotite ne, loti laboma ya emokafo huline li faka lo ne. ⁵⁵ Hemotina abo ya holife fe ladámae. Nemo ya holife fe lo minowe. Yagunu nemo ya holife fe ladámowe, loto lobo neko, ya hemotina yaidana minoto ha sugi ladi ne. Ido nemo ya holife fe loto hala li meyalo moloto moni minowe.

56 Awatinafo-holofatina Abalahamukafo ya nemo hamenane alili ageto wanowe, loto dowa loto holi nebo ne. Ido minoto hamena alili aito wato ake ima ne. 57 Feto lito, Yuda wenina yasi lomuwabo, Hemo melegeka fifiti (50) ya li fulámaninako, hemo Abalahamu wa edanibo nefé? Olo, lato, 58 Yesukafo lobibo, Nemo ona lama lobiyowe. Nemo Abalahamu oloto piyámito minobo wema minowe, loto liye.

59 Feto libogunu hefana liti hofanune, loti lafa, fele huliyagi numuna nabau yati ya faluku oto u yau meu oto feka lumuto wiye.

Nomuna likaibo we ma hala

9 ¹Ena Yesukafo ya hanudo uto we ma olafo houmalauti nomuna likaibo li oloto pito wa edaito, ²ege-ege moniyabo we yasi loga o edoti labo, Api lilibiyaniibo we, hema lifimalakafo nomuna likaibo ne? Me ya ya eimoladokati nefemo, ido olafo melafodokati ne?

³Feto lato, Yesukafo feto loto lobibo, E'e, eimola lifimala ido olafo melafo lifimatina yalekati ya minámiye. Goti aubala monala emodoka oloto pinaiye, loto idafa feito oloto pito ne. ⁴Fo lito minonido ya nilifi molaibo we ononala lito minokelo. Midipu inaibo ya ononala linubo hamenawa hulanogolaiye. ⁵Nemo mikaleka minobo hamenalo ya nemo wenina mikau-mikau ya lamenatina minowe, loto liye.

⁶Feto loto ya mikalo etefu oto hululu ito we nomuna likaibo ya nomunalo wili edaiye. ⁷Wili edoto ya feto loto ilifi molaibo, Hemo ya Silowamu momenoku ya uto noku iyo, loto lomuiye. No Silowamu ya Yuda hatinadokati Ilifi Molaibo ne, loti ya huliya monawa ya nebo ne.

Ena wewa ya uto noku ito nomuna waiye. Nomuna wato weninala minado ya liwila oto aiye.

⁸Liwila oto aibo wewa homu wako lo beti-beti aibo we ya holiti weninawa yasi muki onesa wa edoti loga-loga oti labo, Mikalo amedoto minoto wako lo ledo-ledo aibo wema ya nefé? lato, ⁹malekamasí labo, Moda ya nebo yae, lato, ido malekamasí, E'e, yamaidana eito ma ne, lato, ya eimola auba ito libo, Nemo yama ya minobo yae, liye.

¹⁰Feto lito, loga o edoti feto labo, Hemo igaidana oto nomuga falatane? lato, ¹¹emokafo liwila oto lobibo, Wema huliya Yesu yakafo mikalo etefu oto hululu ito nomunelo wili nedoto ya feto loto lonumibo, Hemo Silowamu momenoku ya uto noku iyo, lito uto noku iyoto nomune falatiye. ¹²Feto lito, loga o edoti labo, We ya igaleka ne? lato, Ya nemo holiyámowe, loto ya liye.

¹³⁻¹⁴Ena Yesukafo haba hululu ito nomunalo wili edaito, nomuna falatibo ya Sabati foliku ya idafa feto feyaiye. Yagunu ya nomuna falatibo we ya Falisi we minado ya ilimiti uwato, ¹⁵Falisi we yasi ayaidana oti loga o edoti labo, Hemo igaidana oto nomuga falatane? lato, ya emo feto loto lobibo, Emo ya nomunelo haba ya wili nedaito, nemo ya uto noku ito

nomune wa obo ne, liye. ¹⁶Feto lito, Falisi we yauti masi feto labo, We ya Sabati foli li hopaitaibo ya Gotidokati minámiye, lato ya masi labo, Emo ya nosámibo neko, idafa yaidanama feito lifefe ladámadi ne. Feto loti ha loyoilumu oti lae.

¹⁷Yagunu ya nomuna falatibo we ya hofa loga o edoti labo, Nomuga li falato hedaiibo yagunu heimoka ya emo yagunu nenaе loto holi minane? lato, emokafo libo, Polofeti ne, loto liye.

¹⁸Ena Yuda wenina yasi feto loti labo, We me ya ya homu nomuna likaito neboma onesa nomuna falatiye, loti ya ona lafemo, ido sugi lae? loti hatina loiti-loiti kiti olafote melafote sutina fiyato aito, ¹⁹loga o betiti labo, Hemotina hipatinama hedaiibo hamenaloti nomuna likaiye, loti lo minaboma me ya nefе? Feito neboma igaidana oto nomuna falatiye? loti loga o betiyae. ²⁰Loga o betiyato, olafote melafote yasi ha liwila oti feto loti laibo, Hipate ya melo nebo ya holi minoиye. Ido hedaiibo hamenaloti nomuna likaibo yagi holi minoиye. ²¹Ido igaidana oto nomuna waife? Ido hemakafo nomuna li falato edaife? Ya we ya holiyámoиye. Hipawa ya naba litaima ne. Eimola loga o edato monawa lobianeyo, loti laibo ²²ya Yuda wenina yagunu holi bito feto laiye. Ya holi bibo monawa feito ne: Yuda wenina yasi homu ha feto loti loyolalo-melo labo, Masi Yesu yagunu Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ne, loti lanabo ya ha mono holiyagu yauti fulo feka o betinune, loti lama ne. ²³Yagunu ya olafote melafote ya holi bito, feto laibo, Emo ya naba litaima ne. Eimola loga o edalo, loti ya laiye.

²⁴Yagunu nomuna homu likaibo we ya hofa sula fiti feto loti lomuwabo, Hemo Goti huliya li faka loto ha ona lolomo. Wewa ya monala holi minone. Emo we nosámibo ne, lato, ²⁵feto loto lobibo, Emo ya we nosámibo nefе? Ido dowal nefе? Ya ma holiyámowe. Nomune likoto minoma nomune falatobo idafawa mako ya holifele lo minowe, loto lobiyе.

²⁶Feto lobito, ilalu huti loga o edabo, Nena-idafa o hedaiye? Igaidana oto nomuga li falatiye? lato, ²⁷emokafo feto loto lobibo, Nemo lobiyoma ya hemotina holámae. Neidafaito hofa lobiyoto holinune, loti lo minae? Hemotina yagi ege molanune, loti lo minafe? Olilo! lobiyе.

²⁸Feto lito, li leko-mako o edoti feto loti labo, Hemo ya ege molanibo we minane. Lemo ya Mosese ege moniyonibo we ya minone. ²⁹Mosese ya Gotikafo ha lomuibo ya holi minoba, we me ya ya yaukati meukati oloto pito aife? Ya ma holiyámone, lomuwae. ³⁰Feto lato, we yakafo ha liwila oto feto loto lobibo, Nomune li falatibo we ya yaukati aife? Meukati aife? Oloto pito aibo ya wafefe ladámone, loti labo ya ha manadinau minámito lafe? ³¹Lemo Goti yakafo nosámabo wenina ha lanabo ya holámibo ne, loto ya holi minone. Ido ma yasi Goti holi muti welalo hololoti moni minanabo wenina ya ha lanabo moda holi nebo ne, loti yagi holi minone. ³²Yagunu we hemakafo

we ma nomuna likaibo oloto pito nebo ya nomuna li falatiye? Ha yaidana ha mika oloto pigu yoimati holiyámoto minomo yowonibo ne. ³³Wewa ya Gotidokati lomámíbo neko, onona yaidana liyámadi ne, loto lobiae.

³⁴Feto lobito, emotinasi feto loti lomuwabo, Okafo mekafo hopa moniti hedabo hemogi u ayaida anibo yakafo ha mono api lilibinowe, loto labe? Olo, loti ya itifu fulae.

Yesu holi hikito umámanabo ya nomudina likaibo minanabo ha

³⁵Ilifiyato, ya Yesukafo holito li oloto pito loga o edoto libo, Hemo We Hula holi hikito mu minabe? lito, ³⁶wewa yakafo libo, Wenabao, hemo hemagunu lane? Nilibiyageto wafefe loto ya holi hikito munowe, lito, ³⁷Yesukafo feto loto lomuibo, Hemo moda watanibo yae. Ha lohomobo me ya ya minobo yae, loto lomuiye. ³⁸Feto lomuito, wewama yakafo feto libo, Wenabao, nemo holi hikito homowe, loto weuna-lula-hala ya muiye.

³⁹Ena Yesukafo feto loto libo, Nemo wenina lifima liwila oto binowe, loto mikalo lomobo ne. Yagunu ya wenina masi nomude likaiye, loti holiyabo wenina ya nomudina li falato betinowe. Ido nomude moda falatotaiye, loti holiyabo wenina ya nomudina aifa likoto minanaiye, loto ya liye. ⁴⁰Feto loto lito, Falisi we malekama selo minabu yasi holiti ya feto labo, Aiyo, lemo nomude likaibo minogeto labe? lato, ⁴¹Yesukafo feto loto lobibo, Hemotina nomudina likaibo minabu neko, lifimatina minámadi ne. Nefa, heimotina ya lemo nomude moda falatito minone, loti lo-lo aboma nenako, lifimatina mino betinogolaiye, loto ya lobiae.

Yesu ya sipisipi hiyabatina we dowa nebo ha

10 ¹Ena Yesukafo ha ma feto loto lobibo, Nemo ona lama lobiyowe. Makafo sipisipi hilatinau yonowe, lotoma, hanudo yowámoto maleka hila hofalalo yonaibo ya ugele we ido idafa hopa libo we ne. ²Ido hanudo fefe loto yonaibo we ya sipisipi hiyabatina we ne. ³Emo lo fedanaibo ya hanu hiyaba we yakafo wa edoto hanu si edanogolaiye. Hanu si edageto sipisipi yasi nola fefeluma holiyato eimola sipisipila ya hulitina loto su fito hilauti idipito lumunogolaiye. ⁴Idipito lumuto li homu molo betito uwageto nola fefeluma ya holianako, ege unigilae. ⁵Feti ege unigilafa, ido we hofawa makafo su finaibo ya ege aguwámanigilae. Emo nola fefeluma eito nenako, emodokati holi unigilae, loto ⁶ha wase ito feto loto lobibo ya nena idafagunu liye? loti hatina ligi-ligi kiya.

⁷Hatina ligi-ligi kiyabo yagunu Yesukafo ha onu ito feto loto lobibo, Ha ona hula lobiyowe. Sipisipi yonabo hanutina nemo ya minowe. ⁸Nemo oloto piyámobo hamenalo homu oloto piyabo we ya ugele we, idafa-adafa li hopaitabo we minafa, sipisipi yasi hatina holiyámabo ne. ⁹Hanu ya nemo ya minowe. Nemodo yonabo wenina ya li nomudina wa oto ya uti loti wetina-idafa li oloto piti ya noti minanabo ne.

¹⁰ Ugele nabo we yasi hofo betiti li hopa o betiti ugele liti holi unune, lotiko lo fedo minae. Ido nemo ya weudina-lutina-hatina hofawa li biyoto dowa lotoko minanae, loto oloto piyowe. ¹¹ Nemo ya sipisipi hiyabatina we dowa minowe. Hiyaba we dowakafo sipisipi hiyaba o beti minoto hofo nedo fulinae, loto ya aifa hiyaba o beti minowe. ¹² Sipisipi yawala minámibo we ya hefana meinawa yagunuko holito hiyaba o betinako, yagunu hofukuti liye-hula lo fedanaibo ya wewa wa edoto sipisipi ya fulo betitoto holi unogolaiye. Holi uwageto, liye-hulakafo ya loto sipisipi ya hofo betito li upatanogolaiye. ¹³ Feto feyanaibo we ya meinala yagunuko ononala linako, sipisipi yagunu hala ki biyámoto holi unogolaiye.

¹⁴⁻¹⁵ Nemo ya sipisipi hiyabatina we dowa minowe. Menefokafo nemo wa nedaito ido emo wa edoto holi filiga-filiga o-o minoilye. Ido ayaidana oto nemogi ido sipisipinegi holi filiga-filiga o-o minone. Yagunu ya nemo sipisipi hiyaba o beti minoto hofo nedo fulinae, loto ya aifa hiyaba o beti minowe.

¹⁶ Ena nemo sipisipine ma abi loti minabo ya hila meuko ma minámae. Magi maina idipito loto none fefeluma ya holinigilae. Feito sipisipi ya mau mako i betiyoto ya hila mako ido hiyaba we mako feito oloto pito minanogolaiye.

¹⁷ Nemo oto moloto obo ya fulitoto fulinogolowe. Yagunu Menefokafo lula-hala numu ne. Nemo oto moloto obo ya fulitoto fulito hofa sinoito minanogolowe. ¹⁸ We masi aifa hofo nedo fuliyámanigilae. E'e, neimo hane dowa loto kiyodo ya fulitoto fulinogolowe. Nemo fulito ido sinoito anobo aubane moda mino nedaiye. Feto loto Menefokafo lonumibo ne, loto ya liye.

¹⁹ Feto lito, Yuda we yasi holiti hofa loyoilumu oti ²⁰ minaguti wenina abisi feto loti labo, Emo ya Satani himiwelakafo lula-halau yoito weuna u hopa wibo we ya ha libo ya neidafaiti holi minae? lato, ²¹ ido masi feto labo, Satani himiwela mino edanaibo yakafo ha yaidana ladámanogolaiye. Ido Satani himiwela makafo we ma nomuna likaibo ya li falatanaibo nefé? lae.

Yuda wenina muki ya Yesu uwolafo buliyabo ha

²² Ena Yuda wenina yasi fele huliyagi numuna naba lusa hiyabo foli hamenawalo ya asi aibo hamenawa fedito ²³ ya fele huliyagi numuna naba li hona-mana oti holo-hala numuna yaidana oti huwabo anawaleka ya huliya Solomoni Hilalau ya Yesu uto loto monito ne.

²⁴ Moni neto, Yuda wenina yasi li hona o edoti feto loti lomuwabo, Hemo neidafaito hamena fana ya monaka li faluku ageto hate ligi-lige ki minone? Hemo Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto minotoma, lo oloto moloto lolomo, lato, ²⁵ Yesukafo ha liwila oto feto loto lobibo, Nemo moda lobitoboma nefá, ya hemotina holi hiki ladámae. Nemo Menefo huliyalo

onona li-li o minobo yakafo monane lo oloto bi nefá, ²⁶hemotina ya nemo sipisipine oti minámanako, holi hikito nomámae. ²⁷Nemo sipisipine yaidana oti moni minabo wenina ya nemo none fefeluma holiyato ya wa betifefe lo minoto nege moni minae. ²⁸Nege moni minato, nomudina hofawa minowa-minowa anabo mona li biyoto u hopa aguwámoti moda minomo yoti minanigilae. Ya wenina ya nemo aneuti makafo apasoto linaibo ya ma minámiye. ²⁹Menefokafo nemodo minanae, loto limo numibo we yakafo wenina ido idafa-adafa muki ya li yoima o beti hulo nenako, ma yasi Menefo anauti apasoti linune, loti anabo ya ogofuwámanigilae. ³⁰Nemo ido Menefo ya mako minoie, loto liye.

³¹Feto lito, Yuda wenina yasi hofa hefana nuba oti hofo fulinune, loti ato ³²Yesukafo feto loto lobibo, Onona dowa idafa mona-mona Menefo aubalalo liyoto ya wa minabo ononane dowa liyogu yauti ma nena idafa yagunu hefanagunu hofo nedanune, loti lo-lo o minae? loto loga o betiye.

³³Loga o betito, Yuda wenina yasi ha liwila oti feto loti lomuwabo, Onona dowa loto li-li anibo yagunu minámiye. Hemo aifa wenina makafo nemo Goti minowe, lo-lo o minanibo ya Goti hamana hiyane. Yagunu ya hefanagunu hofo hedanune, loto lo minone, loti ya lae.

³⁴Feto lato, Yesukafo ha liwila oto feto loto lobibo, Gotikafo lo molaibo hala hemotina bigu yau feto libo,

Hemotina Goti yaidana oti minae, loto ya neimo loma ne, loto ha mono lufuwau (*Sng 82:6*) nebo ha ya holiyámafe? ³⁵Yagunu ha mono lufuwau ha nebo ya u hopa ámanogolainako, Gotikafo hemotina Goti yaidana oti minae, loto hala holiyabo we ya lobinako, ³⁶nemo ya Menefokafo lito fele fulo nedaito, lumuto mikalo minobo ya Goti Hipala minowe, loto lobiyobo yagunu hemotina Goti hamana hiyane, loti ya neidafaiti lae?

³⁷Idafa fe-feyobo ya hemotina wabo ya Menefokafo fe-fe aibomaidana ámotoma ya nemo holi hikito nomámilo. ³⁸Ido idafawa fe-feyoto ya wa nedama nefá, holi hikito nomámotima ya idafa hofawa aubala itibiyobo yalekama holiti ya wa nedofefe lalo. Wa nedofefe lanabo ya Menefokafo luneu mino nedaito, ido nemo ayaidana oto emo lulau mino edobo mona ya holife fe lalo, loto liye. ³⁹Feto lito, nala numugu fulo edanune, loti afa, emo fulo betitoto wiye.

⁴⁰Uto hofa Yodani no wela filigaleka yola Yonikafo homu apito wenina noku i betido yalo uto ne. ⁴¹Yalo neto, wenina mukisi nedo ya u fedoti ha feto loti labo, Yoni ya Goti aubala lilibibo idafa mona li oloto piyámifa, wewa meyagunu hala liboma muki ya ha ona hula ne, lato, ⁴²mika yalo ya wenina mukisi Yesu holi hikito muwae.

Lasalusi fulibo ha

11 ¹Ena Betani numudo ya we ma huliya Lasalusi ya idafa hilito unaido ya Maliate atolafo Mataate numunatina meya yalo ya

ne. ²Homu Malia yakafo ladanuwa aibo nowala ya Wenaba wili edoto manana opalagunu hinalo hilili edaibo wena emonala Lasalusi ya idafa hiliboma nenako, ³yagunu unalafo atolafo loiti yasi Wenabao, luka-haka muwanibô wema moda idafa hili ne, loti ha ya Yesudoka fulaito ya wiye.

⁴Feto loti fulaito, Yesukafo hawa holito ya feto loto libo, Idafawa hilibo ya fulinaibo idafa hiliyámiye. E'e, idafawa fedo muibo ya Goti aubala itibiyageto wati Goti huliya li yoisa anae, loto fedo muiye. Ido yako minámiye. Idafawa hilibo yakafo Goti Hipala nemo ya aubala ya itibiyoto huline li faka lanae, loto ya liye.

⁵Ena Yesu ya Matale, unalafole, Lasalusile ya lula-hala bito, ⁶ido idafa hilibo hawa ya holito, nedo ayalo ya fo hamena loiti aifa minoto, ⁷aliga ya feto libo, Yudia mikalo liwila oto uwokelo, loto ege-ege moniyabo we lobito, ⁸feto loti loga o edabo, Api libibyanibo we, Yuda wenina yasi homu yaloma hefanagunu hofo hedanune, loti labo yama nenako, hemo neidafaito hofa liwila anune, loto lane? loti loga o edae.

⁹Feti loga o edato, Yesukafo ha liwila oto lobibo, Masi ledafe, folilofe ido lunagafe ya moninabo wenina ya mikaleka me ya lamenalo moninako, moda uteba-ateba hofo betiyámanogolaifa, ¹⁰ido ma ya lubuka moninabo ya lamena mináminako, uteba-ateba hofo betinogolaiye, loto lobiye.

¹¹Ena ha ma onu ito feto lobibo, Yotewe Lasalusi uwo unaibo ya uto ilimikunogolowe, loto lobiye. ¹²Feto lobibo yagunu ege-ege moniyabo we yasi feto loti lomuwabo, Wenabao, uwo unanaibo ya idafa hilibo moda faka lanaibo ne, loti labo, ¹³ya Yesu ya Lasalusi fulibo yagunu lobifa, ido uwo ona unaibogunu liye, loti holife fe ladámanako, ¹⁴yagunu Yesukafo ha lo oloto itoto lobibo, Lasalusi ya moda fulitaiye. ¹⁵Ido hemotina holi hiki lanae, loto nemo uto yalo minámoto fulito, ya hemotinagunu holito lune-hane dowal liye. Moda emodoka uwokelo, loto lobito, ¹⁶ido Tomasi huliya ma Didimusi yakafo Yesu ege-ege moniyabo we malekama ya feto loto lobibo, Emogi fulinuniyo, maina uwokelo, loto ya lobiye. [Wewa huliya ya Giliki wenina hatinalokati ya Didimusi ne, loto nebo huliya monawa ya lobe hipâ ne, loto ne.]

Yesu ya sinoinubo ido hofawa minanubo yawala ya nebo ha

¹⁷Ena Lasalusi hono ula haleku molo edabo ya fo hamena fo (4) ya wito Yesu u fedoto ya hawa holiye. ¹⁸Ena Betani numuna ya Yelusalemu minomo lumido selo kilomita tili (3) ya hofala ma yalo ya nenako, ¹⁹Yuda wenina mukisi Matate Maliate emonatina fulibo yagunu afele uto wa betinune, loti uwae.

²⁰Uwato, ena Yesu lo fediye, loti labo ha ya Mata holito, Malia ya numugu aifa nefâ, ido emo ya uto hanudo hatula anowe, loto wiye. ²¹Uto hatula oto ya feto loto lomuibo, Wenabao, hemo melo minanibo neko,

nemonane fuliyámadi ne. ²²Ido onesa me ya hemo ya idafa yaidana idafa yagunu Goti lomuwageto moda humunaiboma ne, loto ya holi minowe, loto lomuiye.

²³Lomuito, Yesukafo feto loto lomuibo, Hemonaka ya moda hofa sinoinogolaiye, lomuito, ²⁴Matakafo feto loto lomuibo, Aliga hamena nabalo ya wenina fuliyaguti sinoinabo hamenalo ya hofa sinoinaibo ya holi minowe, lito ²⁵Yesukafo lomuibo, Liwila oti sinoiyabo ido nomudina hofawa minabo yawala ya neimo ya minonako, ma nemo holi hikito numunabo yasi fulinafa, ayawa ya moda hofawa minomo yonigilae. ²⁶Ido ma yasi nomudina hofawa minoti holi hikito numunabo ya fuliyámotikó minomo uti minanigilae. Hemo hawa ya holi hikitabe? lito, ²⁷ya Matakafo lomuibo, O, Wenabao, Gotikafo Hipala Kilisto ilifi molaibo we ya mikaloka lumunogolaiye, loti laboma ya hemo minanibo ya holi hikito homowe, loto ya lomuiye.

Yesu ya hufo aibo ha

²⁸Feto loto unalafo Malia nedo uto nimu-nimu loto feto libo, Api lilibibo wema loto hemo haka-haka liye, loto lomuito, ²⁹ya Maliakafo holito ayalo sinoito Yesu nedo unowe, loto holito wiye. ³⁰⁻³¹Wito, ya Yuda wenina hubanumu-habanumu oti numunalau minabo wenina yasi ya wa edoto ya hono halelo ya hufo anowe, loto wiye, loti ege uti wa edabo ya Yesu ya numuna onuwalo Mata ha lomuido ayalo ne.

³²Yagunu Malia ya numuna onuwalo ya lumuto Yesu wa edoto hina abusa ito feto loto lomuibo, Wenabao, hemo melo minanibo neko, nemonane ya fuliyámadi ne, loto ³³hufo aito ya Yuda wenina ege uwabo yagi maina hufo abo ya Yesukafo wa betito lula-halau sukeke aito hená naba fulito ³⁴ya igau molo edae? lito ya Wenabao, loto wao, loti lomuwae.

³⁵Ena Yesu ya nomunau hufo yoi faitoto nomunauti nomuna nowala lumito, ³⁶Yuda wenina wati feto loti labo, Walo. Lula-hala naba-naba muiye, lato, ³⁷ido malekamasi labo, We me ya ya nomuna likaibo we li falato edaibo yamaidana oto melo nebo neko, ya aifa li faka lo edadi ne, loti ya lae.

Yesukafo Lasalusi li sinoi edaibo ha

³⁸Feto lato, ya Yesukafo hofa lula-halau sukeke aito hono halelo ya u fedoto ya hono aubala hefana lulau hanu ya hefana nabagunu lotana iyabo ya wato ³⁹ya hefana li fulalo, lito ya fulibo we emonala Matakafo feto loto lomuibo, Wenabao, hamena fo (4) ya unaibo yakafo unama otaiye, lito, ⁴⁰Yesukafo feto loto lomuibo, Hemo holi hikito numunaniro Goti aubala oloto piyageto wa edananibo ne, loto lohomobo ya holámabe? loto lomuito, ⁴¹hefana li fulato, ya Yesukafo wa yowa itoto

feto loto libo, Wauwe, hemo lohomobo holianibo yagunu ya heboka lohomowe. ⁴²Hemo hamena-hamena lohomobo holi-holi o minanibo ya holi minofa, wenina meu minomo uwabo ya hemo nilifi molageto lomobo yama holi hikitanae, loto ya lohomowe.

⁴³Feto loto lo faka loto lomuibo, Lasalusiy, hemo lomo, loto su fito, ⁴⁴ya fulibo wema lumiye. Lumito, hinalo-analo ya owo lafo-lafogunu nala loloku edabo ido hola-wela lafo-lafogunu wase iyabo yama Yesukafo wina fulo edalo, loto ya lobiye.

Yuda wenabatina yasi Yesu ya fulinaiye, loti lo iyabo ha
(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lu 22:1-2)

⁴⁵Ena Yuda wenina Malia nedoka lo fedabo wenina yauti abi yasi Yesu idafa aibo ya wati holi hikito muwafa, ⁴⁶malekamasi ya Falisi we minado ya uti Yesukafo idafa aibo ha yama eteme biyato, ⁴⁷emotinasi hawa ya holiti Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we yasi mono kanisole li nuba o betiti feto loti loyolalo-melo abo, Me ya we yakafo idafa hofawa abi oto aubala itibibo we ya nena-idafa fe edanune? ⁴⁸Leimo waito edanubo ya wenina muki yasi holi hikito munigilanako, Lomu himiwe yasi li uwotefo buliti loti fele ebate ido weninate yagi muki li hopa itoti ledanigilae, loti ya lae.

⁴⁹Feto loti ya ena emotina minagu yauti we ma huliya Kaiyafasi ya melege mako ayau ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba yakafo feto loto libo, Hemotina ha manadinau minámibo minafe? ⁵⁰Lemo Yuda wenina muki ya u hopa otanune, loto we mako ma lemogunu loto fulinaibo ya dowa loto minanogolone, loti ya holiyámafe? loto lobiye.

⁵¹Feto loto libo ha ya eimola hala kido ladámiye. Melege eletifo me ya ya ayau ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba nema nenako, Yesu ya ona Yuda weninagunu loto fulinaiye, loto libo ha ya ayalo hulawa fediye. ⁵²Hawa libo ha ya Yuda wenina yagunuko ladámiye. Goti olufola mikau-mikau mino liti uwabo wenina muki ya li nuba o ledaito mau mako ito minanune, loto yagunu hawa ya lobibo ne.

⁵³Ena hamena yaloti molo fiti ya igaidana oto Yesu ya hofanune? loti hudala hiyae. ⁵⁴Yagunu ya Yesukafo Yuda wenina minado ya hofa oloto pito moniyámoto, mika ma hafali mika selo nebo filigaleka ya numuna ma nebo huliya Efelaimi yalo ya ege-ege moniyabo we idipito wito yalo ya minae.

⁵⁵Ena Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foli hamenatina alili aito numuna hefolau-hefolau yati wenina abi loti ute-weude-lute-hate noku ito Goti nomunalo hiluwa loto minanune, loti Yelusalemu ya yowae.

⁵⁶Yoti fele huliyagi numuna nabau ya Yesu moni wita oti feto loti ya loyolalo-melo abo, Hemotina neidafaiye loti holiyae? Emo ya loto foli ya wagámanaife? lato, ⁵⁷Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we ido Falisi

wenina yasi ha auba iti feto loti labo, Hemotina ma yasi minanaibo eba holitima ya loti lolomato nala i edanune, loti lae.

Maliakafo no ladanuwa aibo no ya Yesu hinalo wili edaibo ha
(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

12 ¹Ena Gotikafo Uta O Betibo foliwa alili aito hamena sikisi (6) yako wito neto, Yesu ya Betani numudo ya u fedito numuna yalo ya Lasalusi Yesukafo fuliguti li sinoi edaibo we ya ne. ²Nebo eba yalo ya Yesu wetina-idafa hofo hi edato, Matakafo lifefe loto molo betito, Lasalusigi maina noti minato, ³Maliakafo yá nowala ladanuwa aibo huliya naliti meinala naba nebo ya lito Yesu hinalo lekito wili edoto atala opalagunu hilili edaito, numugu ya unala ladanuwa faito fulitaiye.

⁴Feito nefo, Yesu ege-ege moniyabo we yauti ma Yudasi Isikaliyoti uwolafo adinalo molaibo we yakafo feto loto libo, ⁵Ladanuwa aibo no ya fuloto hefana meina linubo ya we makafo melege mako onona lito meinala libo yaidana lito wenina idafa wa námabo wenina ya biyonibo neko, dowa ladi ne, loto ya liye. ⁶Feto loto libo ha ya idafa wa námabo wenina yagunu holito ladámiye. Eimola ya ugele we minoto Yesu ege-ege moniyabo we hefana-huwamenatina hiyaba oto hefana molagu yauti ugele li-li aibo ne.

⁷Yagunu Yesukafo feto loto ya libo, Hemotina wena ya ha lomuwámilo. Ladanuwa aibo no ya hinelo wili nedaiibo ya fuliyoto molo nedanabo yagunu holito molo nebo nefo, onesa wili nedaiye. ⁸Wenina idafa wa námabo wenina ya moda hemotinagi keloti minomo unafa, nemo ya hemotinagi hamena fana keloto minámanogolowe, loto ya liye.

Lasalusi fulinaiye, loti ya Yuda wenaba yasi lo betiyabo ha

⁹Ena Yuda wenina abi loti numuna yalo ne, loti labo ya holiti ayalo ya u fedabo ya Yesu yagunuko aguwámae. Lasalusi fuliguti li sinoi edaito nebo we yagi wa edanune, loti uwae. ¹⁰⁻¹¹Ido Lasalusi yagunu Yuda wenina abi yasi hiyabatina we hidinalo yati Yesudoka u keloti holi hikito muwabo yagunu Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we me ya ya Lasalusi yagi maina hofo betinune, loti ha onona liyae.

Yesu Yelusalemu yoito, aiyo-weiyo lo edaboh ha
(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lu 19:28-40)

¹²Ena ledaholito wenina mau naba yasi foliku ya Yelusalemu ya lo fedabo wenina yasi Yesu hanudo lo ne, loti hala ukuwa holiti ¹³ya yá aila lekoti li adina-adina oti hanudo hatula anune, loti uti ya aiyo-weiyo ha lo edoti feto loti labo,

Aiyo, dowae, hosana!

Wenaba huliyalo aibo we ya dowa loto holimo wibo ne.

Isilaeli wenina hiyabate we wehudi ya dowa loto holimo wibo ne, loti aiyo-weiyo ha lo edomo uwae.

¹⁴ Ena Yesukafo safu-dogi agele li oloto pito meyalo ya minoto wibo yagunu ha mono lufuwau ya feto libo,

¹⁵ Hemotina Saiyoni weninao, holi biyámaneyo. Walo. Hiyabatina we wehudi ya safu-dogi agele meyalo amedoto minoto ya aiye, loto ha mono lufuwau (*Sek 9:9*) nebo ha yama onesa ayalo hulawa fediye.

¹⁶ Ya ha ya ege-ege moniyabo we ya homu ya holife fe ladámoti minafa, ido Yesu okulumau lamenalauka liwila oto yoito, aya hawa ya holiti me ya ya emogunu lufuwa iyanako, idafa feto fe edae, loti holiti ya holife fe labo ne.

¹⁷ Ena homu Yesukafo Lasalusi sula fito li sinoi edaito hono halekuti lumito, wa edabo wenina mau naba yasi malekaloka eteme lo biyato,

¹⁸ aubala itibibo idafawa ya hawa holiyabo yagunugi wenina abi loti hanudo hatula ato, ¹⁹ Falisi we yasi eimotinako feto loti loyolalo-melo abo, Hemotina ha laboma eleka hofo betibo ya holi minafe? Muki wenina emodoka u kelotabo me ya yae, loti loyolalo-melo ae.

Giliki wenina ma Yesu wa edanune, loti labo ha

²⁰ Ena Yuda wenina foliku ya Goti weude-lute-hate munune, loti Yelusalemu lo fedabo wenina minagu ya Giliki wenina ma minoti ²¹ Galili mikalo Betesaida numudoti we Filipi nedo ya loti feto loti lomuwabo, We hofawe, lemo Yesu ya wa edanune, loto holiyone, lomuwae. ²² Lomuwato, Filipi uto Adulu ya lomuito maina Yesu nedo ya uti ha ya lomuwaito, ²³ Yesukafo feto loto ya lobibo, We Hula nemo huline oloto pi dowa loto anaibo hamenawa me ya ya fediye. ²⁴ Ha ona lama lobiyowe. Suwa witi yufa ya mikau lumuto fokiyámotoma ya yowámanaibo ne. Nefa, lumuto houmala fudoto fokinaibo ya yoto ilawa abi oloto pinaibo ne. ²⁵ Wenina makafo eimolagunuko holinaibo we ya u hopa unogolaifa, makafo me ya mikalo eimolagunoo holiyámanaibo ya nomuna hofawa minowa-minowa anogolaiye. ²⁶ Ido makafo nemo houba-nabane we minanowe, lanaibo ya nege-nege moni minaneyo. Ido nemo minodo ya houba-nabane we yagi minanogolone. Ido ma ya nemo houba-naba o nedanabo wenina ya Menefokafo hulitina li faka lanogolaiye, loto ya liye.

We Hula ya li yoisa nedanigilae, loto Yesukafo libo ha

²⁷ Ido ha ma onu ito feto loto lobibo, Me ya ya lune-haneu sukeke aito holiyobo hena aiye. Ena neidafaiye lanobo ne? Wauwe, hamenane alili aibo ya hemo li fulito nedo, lanofe? E'e, hamenawa yagunu Menefo nilif molaito, lomoboma nenako, yaidana ladámanobo ne. ²⁸ Wauwe, hemo aubaka li oloto piyageto hulika oloto pi dowa lanaiye, lito ya okulumauti ha feto loto libo, Huline moda oloto pi dowa lito ido hofa ma oloto pi dowa lanogolaiye, loto ya liye.

²⁹Feto lito, wenina mau minabo yasi holiti ya masi hopana ho halake liye, lato, ido ma yasi enisole makafo ha lomuiye, lato, ³⁰Yesukafo wetinalo yati lito feto loto lobibo, Ha ya neimonegunu minámiye. E'e, hemotinagunu oto oloto piye. ³¹Onesa me ya ya mikaleka wenina lifima ha binaibo hamena alili ainako, mika melo wenina wenabatina Satani ya itifu fulitanogolowe. ³²Ido mikalokati li faka lo nedato, mikau-mikau wenina muki ika oto nemodoka anigilae, loto ³³ya feto libo ha ya fulinaibo monawa yagunu ya lobiye.

³⁴Lobito, wenina mau minabo yasi ha liwila oti feto loti lomuwabo, Lemo lo molaibo ha yau feto loto neto holiyonibo, Gotikafo ilifi molaibo we Kilisto ya fuliyámoto ya minomo uto minanogolaiye, loto libo ha ya holitonibo ne. Feito nefä, ido heimoka ya We Hula me ya ya li yoisa edanigilae, loto ya neidafaito lane? We Hula ya hema ne? lomuwae.

³⁵Lomuwato, Yesukafo ha feto loto lobibo, So lamena ya hemotina minagu ya hamena fouma efoma lamena anogolaiye. Yagunu ya midipukafo wase i ledotanaiye, loti ya so lamena mino betibo hamenalo ya oti moloti moniti minalo. Ma yasi midipu inaigu uti hanu wafefe ladámanigilae. ³⁶Yagunu ya so lamena mino betibo hamenalo ya lamena weninala hula minanune, loti lamenawa ya holi hikito muilo, loto ya Yesukafo ha feto loto uto faluku oto ne.

Yuda wenina muki yasi Yesu holi hikito umámabo ha

³⁷Ena Yesukafo ya idafa mona-mona feto aubala nomudina hulalo ya itibifa, holi hikito umámae. ³⁸Holi hikito umámabo ha ya polofeti Aisaiyakafo feto libo,

Wenabao, ha eteme lo biyonibo ya hemakafo holi hikito ne? Ido

Wenaba aubala oloto pi bibo ya hemakafo wa edofefe lanaiye? loto ha mono lufuwau (*Ais 53:1*) nebo ha yama u Yesudo ya hulawa fedie.

³⁹⁻⁴⁰Ido Aisaiya ha ma feto libo,

Nomudinakafo wa-wa o minoti, lutinakafo holifele loti holiti, lutina-hatina ya li elepa iti nemodo ato li faka lo

betitanowe, loto ya nomudina hofo likoto lutina li gedo betiye, loto ha mono lufuwau (*Ais 6:10*) nebo ha ya holi hiki ladámabo monawa yagunu ya liye. ⁴¹Feto loto Aisaiyakafo hawa lufuwa ibo ya Yesu aubala lamenalala naba wa edainako, yagunu emogunu loto ya lufuwa ibo ne.

⁴²Ena Yuda wenina hiyabatina we malekamasi Yesu holi hikito muwafa, lo oloto pinunako, Falisi we yasi ya mono numuguti li fulitoto ledotanae, loti holi bito, Yesu holi hikito muwabo ya lo oloto piyámae.

⁴³Aya weninawa ya mikaleka wenina yasi hulitina li faka lanabu yagunuko holiyabo, ido Gotikafo hulitina li faka lanaibo yagunu holámae.

Yesu hala yamo wenina muki hona molanaibo ha

⁴⁴ Ena Yesu ya ha lo faka loto feto libo, Nemo holi hiki nomabo wenina ya nemoko o nomámae. Nilifi molaibo we yagi maina holi hikito lomae. ⁴⁵ Ido nemo wa nedofefe labo wenina ya nilifi molaibo we yagi maina wa ledofefe lae. ⁴⁶ Ido holi hikito numunabo wenina ya midipu igu minámanae, loto nemo mikaleka minabo wenina li lamena o betinowe, loto lombo ne. ⁴⁷ Ido hane holi fulitanabo ya lifima ha biyámanogolowe. E'e, nemo ya wenina lifimatina li binowe, loto ámowe. Li nomudina wanowe, loto lombo ne. ⁴⁸ Ido nemo fulo nedoiti hane yagi holi fulitanabo wenina ya lifima ha liwila oto binaibo we ya ne. Ha lobo ha yamo hamena nabalo ya li halo molo betito, lifima ha liwila oto binaibo ne. ⁴⁹ Nemo ha lobo ya neimo luneuti holito ma ladámowe. E'e, Menefo nilifi molaibo we eimolakafo ha feto loto lo oloto molanane, loto lo moloto hane libo ya ne. ⁵⁰ Ido emo welaloti ha yakafo nomudina hofawa minanabo hanuwa nebo ya holi minowe. Yagunu ha lo minobo ya Menefokafo hane lito lonumido ayalo ya lo-lo o minowe, loto ya liye.

Yesukafo ege-ege moniyabo we hidina noku i betibo ha

13 ¹ Ena Gotikafo Uta O Betibo foliwa alili aito Yesukafo eimolagunu feto loto holibo, Nemo mika fulitoto Menefodoka liwila oto yonobo hamenane ya alili aiye, loto holito ya mikaleka weninala lula-hala bibo ya lune-hane bi huloto fulinowe, loto ya holkiye.

² Ena Satanikafo Saimoni Isikaliyoti hipala Yudasí ya Yesu uwolafo adinalo molanaiye, loto sebala fali witunu ito, ya lubuka hobina nanune, loti nuba o minato, ³ Yesu ya feto loto holibo, Menefo yakafo idafa-adafa muki ya nemo anelo molo hulibo ne. Ido nemo ya Gotidokati lomoma nenako, hofa ya Gotidoka liwila oto yonobo ne, loto holito, ⁴ wetina-idafa noti minaguti sinoito, ulalo owo fana ya li fuloto tauli ya hofalalo lolokuiye. ⁵ Lolokuto no ya lapeku ya lekito apito ege-ege moniyabo we hidina noku i betito tauli hofalalo lolokuibo yama lito hilili o betiye.

⁶ Feto fe betimo loto Saimoni Pita nedo ya aito, feto loto lomuibo, Hemo Wenabamakafo hine noku inowe, loto abe? lito ⁷ Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Idafa fe minobo ya monawa onesa meleka ya holiyámane. Minoto aliga yoimaloka holinogolane, lito ⁸ Pitakafo feto loto lomuibo, E'e, nemo hine ya noku iyámanane. Fulito, lomuiye. Lomuito, Yesukafo feto loto lomuibo, Nemo noku i hedámanobo ya nemote lute mako minámanogolaiye, lito, ⁹ Saimoni Pitakafo feto loto lomuibo, Aiyo, Wenabao, feto lotoma ya hine yako noku i nedámoto, ane, manane yagi muki noku i nedo, lomuiye. ¹⁰ Lomuito, Yesukafo feto lomuibo, Ma ya noku unoti aliga hidinako noku iyatoma, utina hiluwa loto minanigilae. Yagunu hemotina ya yaidana oto li hiluwa lo betiyofa, hemotina muki

yagunu ladámowe, loto libo, ¹¹ya uwolafo adinalo molaibo we ya wafefe linako, hemotina muki ya hiluwa loti minae, loto ladámowe, loto ya liye.

¹²Ena hidina noku i huloto ulalo owo fana ya hofa li holito wetinadifa noti minagu hofa amedoto feto loto lobibo, Nemo idafa me ya o betiyobo ya monawa hemotina holi minafe? ¹³Hemotina ya api lilibyanibo we ido Wenabate, loti ya lonumu-numu o minabo we yama moda ya minonako, lama lonumu minae. ¹⁴Feito nemo Wenabatina ido api itibiyobo wemakafo hidina noku uno betiyobo ya hemotina ayaidana oti weninatina hidina noku unaibo wilalo. ¹⁵Nemo feto feyanae, loto idafa o betiyobo mona ya hemotina yagi ayaidanako omo unae, loto itibiyowe. ¹⁶Nemo ona lama lobiyowe. Houba-naba we yakafo wenabala li yoima o edámanaibo ne. Ido ilifi molaito wibo we yakafo ilifi molaibo we ya li yoima o edoto minanaibo we yagi ma minámiye. ¹⁷Yagunu hemotina ha lobiyobo holife fe loti ayalo efo ya meyalo moloti minanabo ya moda dowalotiholimo unae.

¹⁸Dowa loti holimo unafa, hemotina muki yagunu ladámowe. E'e, nemo wa molo betiyobo wenina ya holi minowe. Ha lufuwa ma ya feto libo,

Wela-idafa beleti muwobo we ya hofo nedanaibo uwonefo bulibo we ya ne,

loto ha mono lufuwau (*Sng 41:9*) nebo ha yama u ayalo hulawa fedanogolaiye. ¹⁹Idafa ya aliga oloto pinogolaito ya nemo minobo me ya ya monane lobi-lobi obo ya hemotina holi hikitanae, loto ya onesa oloto piyámito homu lobi minowe. ²⁰Nemo ha ona lama lobiyowe. Ma yasi onona ha lobiyobo ya holiti uti liyabo wenina ya we masi li houna i betinabo ya nemo onona yawala yagi li houna i nedanigilae. Ido nemo o nedanabo ya nilifi molaibo we yagi li houna i edanigilae, loto ya liye.

Yesukafo Yudasi lo oloto pi muibo ha
(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lu 22:21-23)

²¹Ena Yesukafo hawa feto loto lula-halau sukeke aito hena fulito feto loto lo oloto moloto lobibo, Nemo ha ona lama lobiyowe. Hemotinadokati makafo nemo ya uwonefo-mota adinalo binogolaiye, lito, ²²ege-ege moniyabo we ya wenu eimotina wa betiti, Hemagunu liye? loti hatina loiti-loiti kiya.

²³Ena ege-ege moniyabo we yauti ma ya Yesu lula-hala muibo we ya Yesugi maina keloti amedoti minaiye. ²⁴Yalo amedoti minaito, ya Saimoni Pitakafo nomuna hifa faka loto lomuibo, Loga o edageto lohomaneyo. Ya hemagunu liye? lito ²⁵emo ya atala ya Yesu ikiyalo ya fuloto loga o edaibo, Wenabao, hemo hemagunu lane? lito ²⁶Yesukafo ha liwila oto libo, Beleti bolito supuku ya fito li muwoto nanaibo we yagunu lowe, loto ya beleti bolito supuku ya fito Saimoni Isikaliyoti hipala Yudasi ya li muito naiye.

²⁷Naito, Satanikafo lula-halau yoito ya Yesukafo Yudasi feto loto lomuibo, Idafa feyanowe, loto lanima ya uto aloko feyo, loto ²⁸ya ha feto loto lomuibo ya malekama muki yau minabo ya monawa holifele ladámae. ²⁹Holifele ladámabo yauti malekamasi feto loti holiyabo, Yudasikafo ya hefana molo-molo onibo huwamena hiyaba aibo we nenako, wenina idafa wa námabo wenina ya hefana binaiye, loto ilifi molaifemo, ido foli idafa ma meina finaiye, loto ilifi molaiye? loti holiyae. ³⁰Ena Yudasi ya beleti bolito muibo ya noto ayalo yati lumuto uto midipu igu ya wiye.

Yesukafo lo molaibo ha hofawa lumibo ha

³¹Ena Yudasi wito, Yesukafo feto loto libo, Onesa me ya ya We Hula nemo ya huline oloto wiye. Ido nemodoti ya Goti huliya oloto wiye. ³²Ido nemodoti Goti huliya oloto winako, Goti eimoladokati ya nemo huline li oloto pinogolaiye. Onesa feto-namato ya huline li oloto pinogolaibo ne. ³³Olufone-motao, nemo ya hamena fouma efoma ya hemotinagi minanogolowe. Ena nemo moni witane anigilae. Yagunu Yuda wenina lobiyomaidana oto onesa hemotina yagi lobiyowe. Nemo unodo ya aguwámanigilae.

³⁴Ena lo molobo ha hofawa lobiyowe. Heimotina lutina-hatina ya bi-bi o minalo. Nemokafo ya lune-hane hemotina bi-bi obo yamaidana oti heimotina lutina-hatina bi-bi otiko minalo. ³⁵Feti lutina-hatina bi-bi anabo ya wenina muki yasi ya nemo nege-nege moniti minabo wenina hula minae, loti ya wa betinigilae, loto lobiyewe.

Pitako Yesu huliya li faluku anaibo ha (Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lu 22:31-34)

³⁶Ena Saimoni Pitakafo loga o edoto libo, Wenabane, hemo ya igaleka unane? lito ya Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Nemo unodo ya onesa feto-namato ya nege aguwámanogolane. Minoto aliga nege anogolane, lito, ³⁷Pitakafo feto loto lomuibo, Wenabane, neidafaito onesa hege aguwámanobo ne? Hofo nedo fulinune, lotima aifa hofo nedo fulinae. Nemo hege molanowe, lito, ³⁸Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Ona, hemo aifa hofo nedo fulinae. Hege molanowe, loto labe? Nemo ona lama lohomowe. Okolofo nola ladámageto hemo hamena tili (3) ya huline li faluku itanogolane, loto lomuiye.

Yesu ya Metefo nedo yonubo hanu nebo ha

14 ¹Ena Yesukafo ha ma onu ito feto loto lobibo, Hemotina lutina-hatinau sukeke ageto hena fuliyámilo. Goti holi hikito muti nemogi maina holi hikito numilo. ²Menefo numuna meyalo ya numuna abi idafa minomo wiye. Ayalo ya eba lifefe lo betinowewe, loto unogolowe.

Ya feito minámibo neko, hawa ya lobiyámadi ne. ³Ido uto eba lifefe lo betitoto, ya nemo minanodo ya hemotinagi nemogi maina minanogolone, loto hofa liwila oto loto idipito unogolowe. ⁴Ido uto minanobo hanuwa ya wa minae, loto lobiyé.

⁵Lobito, Tomasikafo feto loto lomuibo, Wenabate, hemo uto minananibo eba ya lemo holifele ladámone. Yagunu igaidana oto hanu ya wanubo ne? lito, ⁶Yesukafo feto loto lomuibo, Hanu ido mona ona hula ido hofawa minanabo mona ya neimo ya minowe. Feito minobo ya nemo fulo nedoit Menefo nedo unabo ya ma minámiye. ⁷Hemotina nemo wa nedofefe labo neko, Menefo yagi wa edofefe lo minadi ne. Onesa meloti ya Menefo holifele loti ya wa edofefe lo minae, liye.

⁸Lito, Filipikafo feto loto lomuibo, Wenabate, hemo Metefo libibiyageto wa edanubo yamo ya ogofunaiye, lito, ⁹Yesukafo lomuibo, Filipiyo, nemo hamena fana hemotinagi minobo yama wa nedofefe ladámanibo nefé? Nemo wa nedabo wenina yasi Menefo ya wa minae. Hemo ya Metefo libibiyageto wanune, lanibo ya neidafaito lane?

¹⁰Nemo ya Menefo lulau mino edobo, ido Menefo ya nemo luneu mino nedaibo ya holi hiki ladámabe? Ha lobi-lobi obo ya neimodokati lobiyámowe. E'e, Menefo luneu mino nedaibo yakafo ononala ya li-li o minaiye. ¹¹Nemo ya Menefo lulau mino edoto, ido Menefo ya nemo luneu mino nedaiye. Ya hawa ya holiti holi hikito numilo. Ido holi hiki ladámotima ya idafa fe-fe obo monane yagunu holiti holi hikito numilo.

¹²Nemo ona lama lobiyowe. Nemo holi hikito numunabo wenina yasi onona li minobo yaidana oti ya linigilae. Ido yako minámiye. Nemo Menefodoka yonogolobo yagunu ya nemo li fulo nedoti linigilae. ¹³Hipala nemodokati Menefo huliya yonogolaiye, loto nemo hulinelo ya hemotina idafa-adafa magunu lonumunabo ya moda feyanogolowe. ¹⁴Hemotina nemo huline li minoti idafa-adafa magunu lonumunabo ya moda feyanogolowe, loto ya liye.

Goti Weuna Fele aliga anogolaiye, loto Yesukafo libo ha

¹⁵Ena ha ma onu ito feto loto ya libo, Hemotina lutina-hatina numu minanabo ya wenelo hololanilae. ¹⁶Feti minanabo ya nemo Menefo lomuwoto hemotina adina li faka lanaibo we ma ilifi molageto lumuto hemotinagi minowa-minowa oto minanogolaiye. ¹⁷Emo ya ha ona hula yawala Weuna ya ne. Emo ya mika me ya weninala yasi wa edofefe ladámoti ya ido holifele ladámanako, yagunu liyámanabo ne. Emo ya lumuto lutinau mino betinogolaibo we ya onesa hemotinagi mino-mino ainako, hutifina o edo minae.

¹⁸Nemo fulo betiyoto, nabuna olufo hiliti minámanilae. E'e, nemo hemotinaloka liwila oto anogolowe. ¹⁹Hamena hofala fouma ma nenako, ya hulageto hemotina ya wa nedanigilafa, ido mika me ya weninala

ya wa nedámanigilae. Nemo ya nomune hofawa minomo yowonako, hemotina yagi nomudina hofawa minomo yonigilae.²⁰ Hamenawa yalo ya feto loti holinabo, Nemo ya Menefo lulau mino edowe. Ido hemotina ya nemo luneu mino nedae. Ido nemo ya hemotina lutinau mino betiyowe. Ya hamenawa yalo ya holife lanigilae.²¹ Weneloti hane li minoti meyalo molabo wenina ya lutina-hatina nomabo wenina minae. Ido lutina-hatina nomabo wenina ya Menefokafo lula-hala biyageto neimo yagi lune-hane bito monane li oloto pi binogolowe, loto ya liye.

²² Feto lito, Yudasi Isikaliyoti abalafokafo loga o edoto libo, Wenaba, hemo ya neidafaito monaka ya lemo yako li oloto pi lumuto, ido mikalo wenina malekaloka li oloto pi biyámananibo ne? lito,²³ Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Lutina-hatina numunabo wenina ya hane holiti hololanigilae. Ido lutina-hatina numuti hanelo hololanabo wenina ya Menefokafo lula-hala binogolaiye. Lula-hala biyageto nemogi maina weninawaloka ya uto maina mino betimo yonogoloiye.²⁴ Ido lutina-hatina nomámanabó wenina ya hane ya holiti holodámanigilae. Ido hawa holi-holi o minabo ya neimo hane ma minámiye. E'e, ya Menefo nilifi molaibo we hala ya ne.

²⁵ Ena nemo neimo ya hemotinagi minoto ya hawa muki lobiyofa, ²⁶ adina li faka lanaibo we Weuna Fele ya Menefokafo nemo hulinelo ilifi molageto lumuto idafa muki idafa ya api-napi o bito ya ido neimo lobi minobo ha ya hofa hatina-manadinau molo betinogolaiye.

²⁷ Ena nemo you amena mona biyobo ya mino betiyageto unowe. Mika me ya weninala you lo betiyabo yaidana oto li you lo betiyámowe. E'e, nemo neimo you amena monane ya biyowe. Yagunu ya lutina-hatinau sukeke ageto hena fuliyámilo. Ido holi biyámaneyo.²⁸ Nemo uto minoto hemotinaloka hofa liwila oto anogolowe, loto lobitoto holitaboma ne. Menefo ya we naba-naba minoto li fulo nedaima nenako, hemotina lutina-hatina nomabo neko, ya Menefodoka yonogolobo yagunu lutina-hatinau dowa loti holiyadi ne.²⁹ Me ya ya hulawa oloto piyámito, aliga oloto piyageto wati holi hiki loti holinae, loto ya homu ya lobiyowe.

³⁰ Ena nemo me ya ya ha ma abi onu ito lobiyámanogolowe. E'e, mika melo wenina wenabatina Satani loto nemo ya li fulo nedámanogolaifa, ³¹ nemo Menefo lune-hane mutoko minobo ya mika me ya weninala holife fe lanae, loto Menefo ha lonumibo ya li meyalo molanogolowe. Sinoito uwokelo, loto ya lobije.

Yesu ya nala waini mona ya ne. Leimo me ya akawa ya minonibo ha

15 ¹ Ena ha ma onu ito feto loto lobibo, Ilawa ibo nala waini hofala mona ona ya nemo minoto, ido Menefo ya nala waini hilau hiyaba aibo we yawala ne.² Neto ya yá akawa ma ya nemodoka mino liti uti ilawa iyámabo ya atalito li fulitanogolaifa, akawa masi ilawa inabo

ya dowa loti yoti ilawa abi idafa inae, loto hinau ya atali fulitanogolaiye.

³Hemotina ya ha mono lobiyobo hawa yakafo weudina-lutina-hatinau nosámibo idafa nebo ya onesa li fulitoto betitaiye. ⁴Yagunu hemotina ya nemodoka mino nedalo. Mino nedato ya nemogi ya mino betinogolowe. Nala waini akawa yakafo hofalalo minámanaibo ya eimolako minanaibo ya ilawa iyámanogolaiye. Ido hemotina ya ayaidana oti nemodoka mino nedámanabo ya ilawa iyámanigilae.

⁵Nala waini hofala mona ya nemo minoto, ido me ya akawa ya hemotina ya minae. Ma yasi nemodoka mino nedabo wenina ya nemo ya emodoka mino betiyoto, emotina yasi ilawa naba-naba iyae. Hemotina nemogi minámanabu ya idafa ma anabo ya ogofuwámanaibo ne.

⁶Makafo nemodoka mino nedámanabu ya yá akawa yaidana oto atalito li fulitato fulinogolaiye. Fuliyageto ya li nuba oti fulo soku iti hinigilae.

⁷Hemotina nemodoka mino nedato ido hane ya hemotinaloka mino betinaibo ya idafa yaida-meidanagunu Menefo lomunabu ya oloto pi binogolaiye. ⁸Hemotina ilawa naba-naba inabu ya wa betiti nemo nege molabo wenina minae, loti wa betifefe loti Menefo huliya ya li faka lanigilae.

⁹Menefokafo lula-hala numu-numu o nebo yaidana oto nemokafo lune-hane hemotina bi-bi o minowe. Yagunu hemotina nemo lune-hane biyodo ayaloko ya minalo. ¹⁰Nemo ya Menefo ha libo ya holito hololoto ya lula-hala numido ayalo yako moni-moni o minowe. Hemotina ayaidana oti nemo wenelo ya hololotima ya lune-hane biyodo yaloko ya minanigilae. ¹¹Nemo lune-haneu dowa loto holiyobo yakafo hemotina lutina-hatinau uto faitoto minanaiye, loto ha me ya ya lobi hulowe.

¹²Nemo lo molobo hane ya feto loto lobiyowe. Nemokafo lune-hane biyobo yamaidana oti heimotina ya lutina-hatina bi-bi o minalo. ¹³We ma yolawe-motagunu loto fulinaibo mona ya wenina lutina-hatina biti li dowa lo betiyabo mona muki ya hofo fuloto ne. ¹⁴Ha muki lobiyobo ya meyalo moloti minotima ya nemo yonewe-mota minanigilae. ¹⁵Nemo hamena meloti ya houba-nabane we ne, loto hofa lobiyámanogolowe. E'e, nemo yonewe-motae minae, loto lobiyowe. Houba-naba we yakafo wenabala idafa-adafa oto moloto aibo monala ma wafefe ladámifa, neimo ya Menefodokati ha holiyodo ya lo oloto pito lobi hulobo yagunu nemo houba-nabane we ne, loto ladámoto yonewe-mota minae, loto lobiyowe.

¹⁶Hemotina nemo weudina fi nedámaboma ne. E'e, nemokafo hemotina ya uti ilawa li oloto pinae, loto weune fi betito sutina fiyoboma ne. Ido ilawa li oloto pinabu ya minowa-minowa oto minomo yonogolaiye. Feti minoti ya nemo hulinelo ya Menefo idafa yaidana-meidanagunu lomunabu ya binogolaiye. ¹⁷Nemo mona feti molanabu ha ya lobiyowe. Hemotina ya lutina-hatina bi-bi o minalo, loto ha auba ito lo molo betiyowe.

**Yesu holi nosámibo muwabo yaidana oti
weninala holi nosámibo binabo ha**

¹⁸ Ena mika me ya weninala yasi lutina-hatina holi nosámibo binabo ya hemotina feto loti ya holilo. Wenabate ya homu apiti ya holi nosámibo umama ne, loti nemodo ya holilo. ¹⁹Hemotina ya mika me ya weninala yagi kelabo neko, ya weninate ne, loti lutina-hatina biyadi ne. Nefa, nemo ya mika me ya weninala minagu yati hemotina sutina fiyobo yagunu emotina monatina hemotina fulo egetinaloka itanako, ya holi nosámibo bi minae. ²⁰Houba-naba we yakafo wenabala li yoima o edámanaibo ne, loto homu lobiyobo ha ya hatina kifefe lalo. Li nosámibo o nomabo yamaidana oti hemotina o binabo ne. Ido nemo hane holi lutinau molabu yamaidana oti hemotina hatina holinabo ne. ²¹Nilifi molaibo we ya wa edofefe ladámama nenako, nemo weninane ya minae, loti holiti li ya me ya o betinabo ne.

²² Ena nemo emotina minado ya lumuto lobiyámobo neko, lifimatinagi minámadi ne. Nefa, me ya lifimatinina ya igaidana oti li faluku anabo ne? ²³Ma yasi nemo lutina-hatina holi nosámibo nomabo wenina Menefogi ya ayaidana oti holi nosámibo muwae. ²⁴Emotina minagu ya mona hofawa molobo, ya wenina homu molámabo mona ya nemo li oloto pito molámobo neko, lifimatinagi minámadi ne. Nefa, me ya ya li oloto pito moloto wa edabo yasi ya wa edo fulitoti, nemo holi nosámibo numuti ya Menefo ayaidana oti holi nosámibo mu minae. ²⁵Feto feyabo yagunu ya lo molaibo hatinau ya feto libo,

Emotina yasi aifa holi nosámibo nomae,
loto ha mono lufuwau (*Sng 35:19, 69:4*) nebo ha ya ayalo hulawa fediye.

²⁶ Ena adina li faka lanaibo we ya Menefodokati ilifi molanobo we ha ona hula yawala Weuna ya Menefodokati lumunaibo hamenalo ya monane lo oloto pinogolaiye. ²⁷Ido hemotina ya ononane apiyodomati nemogi minomo yowama nenako, hemotina yagi monane lo oloto molalo.

16 ¹Hemotina ya nemo fulo nedoti uteba itanae, loto ha ya homu lobitoma ne. ²Emotina yasi mono numuguti ya idipi feka fulitoti hanu hu betinabo ne. Ido hamena ma alilitanogolaiye. Yalo ya Goti ononala li minonibo ne, loti ya hemotina hofo beti fulinabo ne. ³Emotina ya Menefote nemote wa ledofefe ladámanako, ya feto feyanabo ne. ⁴Feto feyanafa, nemo hawa homu ya lobitoboma ne. Ya ha ya hulawa fedageto ya emokafo homu lolumima ne, loti ya hatina ki gedoti hinae, loto ya lobiyowe.

Goti Weuna Fele ononala ha

Homu ya hamena fanaidana hemotinagi minanogolonako, loto lobiyámoma ne. ⁵Ena me ya ya nilifi molaibo we nedoka yonowe,

loto odoma ya hemotinaloka yati makafo hemo igaleka unane? loto loga o nedaibo we ma minámiye. ⁶Minámifa, lobiyobo hawa yagunu milumawa lutina-hatinau yo-hola ya faito ne. ⁷Feti minafa, nemo ha ona lobiyowe. Hemotina ufefe lanae, loto ya liwila oto yonogolowe. Nemo liwila oto yowámanobo ya hemotinaloka adina li faka lanaibo we ya lomámanogolaiye. Yagunu yoto ilifi moloto ya hemotinaloka lumunaibo ne. ⁸Lumuto wenina monatina poli biyageto ya nosámibo monawa, ido fefe libo monawa, ido lifimatina liwila oto binaibo monawa ya holinabo ne. ⁹Nemo holi hikito nomámanako, ya emokafo nosámibo monawa ya lageto holinabo ne. ¹⁰Ido Menefodoka liwila oto yowoto hofa wa nedámanigilanako, ya emokafo fefe libo monawa ya lageto holinabo ne. ¹¹Ido mika melo wenaba Satani lifimala liwila oto muima nenako, Gotikafo wenina lifimatina liwila oto binaibo monawa ya lageto holinabo ne.

¹²Ena ha lobinobo ha abi loto aifa nefä, hamena onesa me ya ya lo huloto lobinobo ya hena fulitanae, loto lobiyámowe. ¹³Yagunu ha ona hula yawala Weuna ya lumuto hawa ona hula ya api itibi hulanogolaiye. Ya eimola lula-halauti lobiyámanaibo, Gotikafo lomuibo aya yako lobinogolaiye. Ido idafa-adafa aliga oloto pinaibo yagi lo oloto binogolaiye. ¹⁴Ha ya neimodokati lito lo oloto binaibo yakafo nemo huline li faka lanogolaiye. ¹⁵Menefodoka idafa-adafa muki nebo ya yawala nemo minowe. Yagunu ya nemodokati lito lo oloto binogolaiye, loto lobiyoma ne.

Yesu ya utoto hofa liwila oto anaibo ha

¹⁶Hamena fouma efoma minoti wa nedámanigilae. Ido hofa hamena fouma efoma minoti ya hofa wa nedanigilae, lito, ¹⁷ege-ege moniyabo we yauti maleka ya loyolalo-melo oti feto labo, Nena idafagunu ya ha feto loto liye? Hamena fouma efoma minoti wa nedámanigilae, loto, ido hamena fouma efoma minoti ya hofa wa nedanigilae, loto ya ido Menefodoka yonogolonako, loto libo yagunu ¹⁸feto loti labo, Hamena fouma ne, libo ya neidafaiye liye? Ya monawa lemo holife fe ladámone, lae.

¹⁹Ena loga o edanune, loti holiyabo, Yesukafo lutina-hatinau wa betito ya feto loto lobibo, Hemotina hamena fouma efoma minoti wa nedámanigilae, loto, ido hamena fouma efoma minoti ya hofa wa nedanigilae, loto lobiyobo yamagunu ya loyolalo-melo o minafe?

²⁰Nemo ha ona lama lobiyowe. Hemotina hufo oti hufo nama o minato, ido mika me ya weninala yasi ake inigilae. Hemotina miluma-aluma holiti minanigilafa, milumatina yakafo li elepa ito lutina-hatina dowa loti holinigilae. ²¹Wena makafo olufola hedanowe, loto hamenala alili ageto ya miluma holinaibo ne. Nefa, olufola hedo oloto pitoma ya miluma

holibo yama fulitito ya olufola hedaiibo yagunu lula-hala dowa loto holinaibo ne. ²²Ido hemotina ayaidana oti ya hamena meleka miluma naba holi minafa, hofa liwila oto loto wa betiyoto lutina-hatina dowa loti holinigilae. Lutina-hatina dowa loti holinabo monawa ya li hopa o betinaibo we ma minámiye.

²³Ena hamena yalo ya idafa yaidana-meidanagunu ma loga o nedámanigilae. Nemo ha ona hula lobiyowe. Hemotina Menefo idafa yaida-meidanagunu lomunabu ya nemo huline li minanako, binogolaiye. ²⁴Homu minomo yowado yaloma ya nemo hulinelo ya idafa magunu lomuwámabu ne. Onesa melekati ya lomu-lomu o minalo. Feto lomu-lomu o minanabu ya lutina-hatina dowa lotoko holi-holi o minanae, loto ya binogolaiye.

²⁵Ha lobi minobo yama wase ito lobiyoma nefu, hamena ma alili anaibo yalo ha wase ito ladámoto, Menefo yagunu lo oloto pito lobinogolowe. ²⁶Hamena yalo ya huline li minoti ha lomunigilae. Nemokafo hemotina yagunu Menefo lomu betinowe, loto lobiyámowe. ²⁷E'e, nemo Menefodokati lomboha ya holi hiki loti lutina-hatina numu-numu o minanako, Menefo eimola lula-hala ya bi-bi o nenako, nemokafo Menefo lomu betinowe, loto ladámowe. Hemotina huline li minoti ha lomunigilae.

²⁸Nemo Menefodokati mikalo lomboha ne. Ido me ya mika ya fulito Menefodoka hofa liwila oto yonogolowe, lito, ²⁹ege-ege moniyabo we ya feto loti lomuwabo, Aiyo, hemo onesa me ya ya ha wase ito ladámoto, lo oloto lomanibo ya ³⁰idafa-adafa muki ya heimokafo holi hulane, loto holi minone. Yagunu ya hemo Gotidokati lomanibo ne, loto holi hikito minoninako, hofa loga-miga o hedámanogolone, loti lomuwae.

³¹Feto loti lomuwato, Yesukafo ha liwila oto feto loto lobibo, Hemotina onesa ya holi hikito minafe? ³²Holilo. Hamena ma alili ageto yalo ya hemotina nemo fulo nedo ititi upa-napatoti numunatinaloka u hulanabu ne. Hamenawa onesa ne. Hemotina fulo nedanigilafa, neimoko minámanogolowe. E'e, Menefo nemodoka mino nedainako, neimoko minámanobu ne. ³³Nemo luneu mino nedoti ya you amena mona linea, loto ya ha ya lobiyowe. Hemotina mikalo melo minoti hena nabau mino-mino afa, nemo ya mikaleka hena aibo monala muki li yoima o edonako, yagunu hemotina ya aubatinagi minalo, loto lobiyewe.

Yesukafo Goti lomuibo ha

17 ¹Ena Yesukafo ha ya lo huloto, okulumau wa faka loto, feto loto Goti lomuibo, Menefone, hamenawama alili aiye. Hemo ya Hipaka nemo huline li oloto piyageto nemo Hipakakafo ayaidana oto hemo hulika li oloto pinogolowe. ²Hemo mikau-mikau wenina muki hiyabatina we fulo nedanibou ya wenina li nuba o betito nomageto,

nemodo abo wenina ya hofawa minowa-minowa anabo mona li oloto pi binane, loto lonomanima ne.

³Ido hofawa minowa-minowa anabo monawa ya feito ne, Hemo Goti ona hula mako ido nemo Yesu Kilisto nilifi molageto obo we ya lemogi hutifina ledanabo ya nomudina hofawa minowa-minowa oti minanigilae.

⁴Ena onona ha lonomanima lito li huloto ya mikalo ya hulika li oloto piyowe. ⁵Yagunu Menefone, mika me ya oloto piyámibo hamenalo ya hemote okulumau hulite yoisa yoto nebo yamaidana oto onesa me ya ya hemogi minoto ya hofa li liwila nomageto li minanowe.

Yesukafo ege-ege moniyabo we yagunu holito Goti lomuibo ha

⁶Ena mikalo wenina yauti li nuba o betito nomageto nemodo abo wenina ya hulika lo oloto pi biyobo ne. Ya wenina hemo weninaka minabo ya nemo nomanibo ne. Ido hemo haka ya holi hiki loti meyalo moloti ⁷ya idafa-adafa muki nomanibo ya hemodoka yatiko mino nedaiibo yama onesa ya holifele lo minae. ⁸Hemo ha lonomanima ya lobiyoto holiti li minae. Feti ya hemodokati lomobo yama holifele loti ido hemo nilifi molanibo yama holi hiki lae.

⁹Nemo weninawa yagunu holito lohomowe. Mika me ya weninala yagunu loto lohomámowe. Nomanibo yama heimo weninaka hula minabo yamagunu emotinagunu holito lohomowe. ¹⁰Nemo weninane muki ya hemo weninaka hula minae. Ido hemo weninaka yagi ya nemo weninane hula minae. Ido emotina lutinau yau nemo huline li oloto piye.

¹¹Nemo mikaleka minobo hulotainako, emotina yako mikaleka minato, nemo ya hemodoka anogolo ya owe. Fele Menefo, leimo lute mako moloto mino-mino o minoibo ya emotinasi ayaidana oti lutina mako moloti minanae, loto hemo hulika nomanibo yamakafo hiyaba o betiyo. ¹²Emotinaloka mino betiyobo ya hulika nomanibo yakafo hiyaba o betiyoto ma u hopa aguwámabo ne. Lowa eba olufola mako yako u hopa wido ya ha mono lufuwau nebo ha ya ayalo hulawa fediye. ¹³Ido me ya ya hemodoka yonowe, loto nemo lune-hane dowa loto holiyobo yamakafo emotina lutina-hatinau yoto faitanaiye, loto mikalo me ya minoto hawa ya lowe.

¹⁴Ena nemokafo haka ya lobiyoto li minato, nemo monane ya mika me ya weninala monatina yaidana oto mináminako, emotina yagi ayaidana oti monatina eito molanako, mika me ya weninala yasi holi nosámibo bibi o minae. ¹⁵Hemo mikalokati idipiyo, loto ladámowe. Nosámibo yawala ya li hopa o betitanaiye, loto hiyaba o betiyo, loto lohomowe. ¹⁶Mika me ya weninala mikaleka mona molabo yaidana oto nemo molámonako, emotina yagi ayaidana oti mikaleka mona molámae.

¹⁷Hemo ha ona hula yakafo utina-weudina-lutina-hatina li fele o betiyo. Hemo ha lanibo ya ha ona hula ya ne. ¹⁸Hemokafo onona ha

lonumuto mikaleka nilifi molanibo yaidana oto onona ha lobito mikau-mikau idipi molobo ne. ¹⁹Emotina ya ha ona hula liyabo yakafo ya utina-weudina-lutina-hatina li fele itanaiye, loto neimo ya emotinagunu holito une-weune-lune-hane li fele itowe.

Yesukafo holi hikito muwabo wenina muki yagunu holito Goti lomuibo ha

²⁰Ena nemo ya weninawa yagunuko holito lohomámowe. E'e, ha mono lobiyato holiti holi hikito numumo yonabo wenina muki yagunugi holito lohomowe. ²¹Emotina ya lutina mako molo betiyo, loto lohomowe. Menefone, hemo ya nemo luneu minanibo ido nemo ya lukau minobo yaidana oti emotina ya leimo luteu minanae, loto holito lohomowe. Feto feyato, mika me ya weninala yasi heimoka nilifi molageto lomobo yama holi hikitanae, loto holito lohomowe. ²²Leimo lute mako moloto mino-mino o minoibo yaidana oti emotina ya lutina mako moloti minanae, loto ya hulite yonaibo mona nomanibo yama biyobo ne. ²³Nemo lutinai minoto, ido hemo luneu minageto, emotina lutina hutifinati u mako uwato, mika me ya weninala yasi heimoka nilifi molageto lomobo yama holifele lanae. Ido hemo ya luka-haka nomanibo yamaidana oto bi-bi o minane, loti yagi holifele lanae.

²⁴Ena Menefone, nomanibo wenina yama nemo minanodo minanae, loto holiyowe. Mika okulumapito oloto piyámibo hamenalo ya luka-haka numuto okulumalama nomanibo yama leimogi minoti wa dowa molanae, loto holiyowe. ²⁵Menefo fefe libo mona yawala, mika me ya weninala yasi hemo wa hedofefe ladámafa, neimo ya moda wa hedofefe lo minoto, ido weninawa yasi heimoka nilifi molageto lomobo yama holifele lo minae. ²⁶Nemo haka ukuka lo oloto pi bitobo, ya moda lobitoko minanogolowe. Hemo luka-haka nomanibo mona yama mino betinaibo, ido neimo yagi lutinai mino betinowe, loto haka ukuka lobitoko minanogolowe, loto ya Goti lomuiye.

Yudasikafo Yesu uwolafo adinalo molaibo ha

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lu 22:47-53)

18 ¹Ena Yesukafo ya Goti lomu huloto ege-ege moniyabo wegi maina numudoti lumuti no hefola ma huliya Kidiloni ya hiliti yá hiniba ma nedo yalo ya uwae. ²Uwado yalo ya Yesu ya ege-ege moniyabowé yagi hamena-hamena nuba o-o ato, uwolafo adinalo molanaibowé Yudasikafo yagi homu ebawa ya waibowé.

³Ena yalo minato, ya Yudasikafo gamani himiwe yagi ido Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we ido Falisi we himiwetina yagi idipito abo minadoka wito lumuti lamu-letina hiti mainafa-anafagi liti uwae.

⁴Uwato, ena Yesukafo idafa-adafa o edanabo idafa ya holi huloto ya yá hiniba hanu welalo ya uto wa betito feto libo, Hemotina hema moni

wita minae? loto loga o betito,⁵ emotinasi liwila oti lomuwabo, Nasalete numudoti we Yesu moni wita one, loti lomuwato, Yesukafo libo, Nemo me ya ya minobo yae, loto lobito, ido uwolafo adinalo molaibo we Yudasi yagi minagu ya ne.

⁶Ena Yesukafo, Nemo me ya ya minobo yae, loto lobibo, ya elegiti egetinalokati uti lumu fou lae.

⁷Feto feyato, hofa loga o betito libo, Hemotina hema moni wita minae? lito, emotinasi, Nasalete numudoti we Yesu moni wita one, lato,⁸ Yesukafo ha liwila oto lobibo, Nemo me ya ya minowe, loto lobiyobo ya nemogunu moni wita otima ya me ya minabo we ya waito betilo, lito,⁹feto feyabo yagunu homu ya feto loto libo, Nomanibo wenina yama hiyaba o betiyoto ma u hopa aguwámabo ne, loto homu libo ha yama ayalo hulawa fediye.

¹⁰Ena Saimoni Pitakafo ya mi fana li nebo ya ika oto sokila hi muwabo we hiyabatina we naba houba-nabala we huliya Malukusi ya hala onaleka ya fuko fulitaiye. ¹¹Feto feyaito, Yesukafo Pita feto loto lomuibo, Mika ya owolau ya holijo. Henawa ya Menefokafo numibo yama liyámanobo nefe? loto ya liye.

Yesu ya Anasi nedo ilimiti uwabo ha

¹²Ena gamani himiwegi, hiyabatina we wenabatina yagi, ido Yuda wenina yauti fele huliyagi numuna naba himiwe yagi ya Yesu liti nala i edoti ¹³Anasi nedo ya ilimiti uwae. Ena Anasi oluwa libo we Kaiyafasi ya melege mako ayau ya Goti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba nenako, yagunu Anasi nedo ya ilimiti uwae. ¹⁴Kaiyafasi yakafo homu Yuda we feto loto lobibo, We mako ma lemogunu loto fulinaibo ya dowa minanogolone, loto lobitaibo ne.

Pitakafo Yesu huliya li faluku aibo ha (Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lu 22:55-57)

¹⁵Ena Saimoni Pitate Yesu ege-ege monibo we mate ya Yesu ilimiti uwado ege ya uwaiye. Uwaibo ege-ege monibo wewa ya sokila hi mu-mu abo we hiyabatina we wenaba yakafo wa nebo nenako, Yesu ege uto numuna hilalau ya maina yoifa, ¹⁶Pita ya hila welalo feka ya sinoi ne. Sinoi neto, sokila hiyabo we hiyabatina we wenaba waibo wewa yakafo lumuto hila welalo hiyaba aibo olu ya lomuito Pita hanu si edaito, hila lulauka ya yoiye. ¹⁷Yoito, hanu hiyaba aibo oluwa yakafo Pita feto loto lomuibo, Hemo ya we youma ege-ege moniyabo we yauti ma minabemo? lito, ya E'e, nemo minámowe, loto ya liye.

¹⁸Feto lito, ya houba-naba we ido fele huliyagi numuna naba himiwe yagi asi fuliti so hiti labi minato, Pita yagi maina sinoi minoti so labi minae.

**Sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba yakafo Yesu loga-miga o
edaibo ha**

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lu 22:66-71)

¹⁹Ena sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba yakafo Yesu ege-ege moniyabo we yagi ido ha mono lo-lo aibo ha muki yagunu loga-miga o edaito, ²⁰Yesukafo ha liwila oto lomuibo, Nemo ya mono numunatinai ido fele huliyagi numuna nabau ya Yuda wenina mau iti minado ya wenina muki ha oloto lobito, api itibi-itibi oboma ne. Ha faluku oto ya ma ladámowe. ²¹Yagunu neidafaito nemo loga o nedane? Hane lobiyoto holiyabo wenina ya loga o beti wae. Emotina ya ha lobi-lobi obo ha ya moda holi minabo ne, loto lomuiye.

²²Feto lito, fele huliyagi numuna naba himiwe minagu yauti makafo Yesu hofoto ya feto libo, Hemo sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba ya ha yaidana ya neidafaito lomuwane? lito ²³Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Ha nosámibo loneyama ya monawa lo oloto molo. Ido ha dowa lanobo ya neidafaito hofo nedane? lomuiye.

²⁴Lomuito, Anasikafo lobito, Yesu ana nala iti sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba Kaiyafasi nedo ilimiti uwae.

Pitakafo hofa Yesu huliya li faluku aibo ha

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lu 22:58-62)

²⁵Ena Saimoni Pita ya so labi oto sinoi neto, loga o edoti labo, Ege-ege moniyabo we minagumati hemo ya ma minabemo? lato, ya emokafo, E'e, nemo minámowe, lobiye.

²⁶Lobito, sokila hi muwabo we hiyabatina we wenaba houba-nabala we yauti ma Pitakafo hofoto hala fuko fulitaibo we yama weninalakafo feto loto lomuibo, Aiyo, hemo yá hinibauma emogi maina minageto wa hedoma nanowe, lito ²⁷Pitakafo hofa, E'e, lito ayalo ya okolofo nola liye.

Yesu ya Pailati nedo ilimiti uwabo ha

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lu 23:1-5)

²⁸Ena ho lo falatito Yesu ya Kaiyafasi negu yauti ilimiti lumuti gamani numudo ya uwae. Utı Yuda wenina yasi Goti nomunalо ya lute-hate li fuma ito Goti Uta O Betibо foliwau ya wete-idafa námotanune, loti gamani numunau ya yowámoti feka ya minae. ²⁹Feka minato, Pailatikafo ayalo lumuto loga o betito libo, We me ya ya nena lifimala nebogunu ya ilimiti ae? lito, ³⁰wenina yasi ha liwila otı feto loti lomuwabo, Emo ya nosámibo mona molámibo neko, hemo minanido ya ilimito ámadi ne, lae.

³¹Feto lato, Pailatikafo feto loto lobibo, Heimotina liti lo molabо hatinau yati lifimala li muilo, lito, Yuda wenina yasi feto loti lomuwabo, Lemo wenina lifimatina li bito hofo beti fuliyámanabo ne, loti lo fuko

ledotama ne, lae. ³²Feto loti labo ya Yesu fulinaibo hanu eimolakafo ha homu lo oloto bitaidoma ayalo hulawa fediye.

³³Ena Pailatikafo gamani numugu ya liwila oto yoto Yesu ilimiti alo, lito ya holiti ilimiti ato, ya loga o edaibo, Hemo ona Yuda wenina hiyabatina we wehudi minabe? Olo, lito, ³⁴Yesukafo liwila oto libo, Ha ya heimoka hakaloti labemo, ido wenina masi nemogunu feto lohomato holito lane? lomuiye. ³⁵Lomuito, Pailatikafo liwila oto libo, Nemo ya Yuda we minámowe. Heimoka weninaka ido sokila hiyabo we hiyabatina we yasi nemo minodo ya hilimiti abo ya hemo neidafa feyageto hilimiti ae? loto loga o edaiye.

³⁶Loga o edaito, Yesukafo ha liwila oto feto loto libo, Nemo me ya mikaleka wenina wehuditina ya minámowe. Mikalo wenina wehuditina minobo neko, houba-nabane we yasi nemo ane li faka loti Yuda wenina yasi nala fi nedotanae, loti lowa fi biyadi ne. Nefa, nemo wenina hiyaba o betiyobo monane ya mikaleka wenina wehuditina hiyaba o betiyobo mona yaidana oto minámiye, loto lomuiye. ³⁷Ido Pailatikafo feto loto lomuibo, Hemo wehudi ma minabe? Olo, lito ya Yesukafo ha liwila oto libo, Moda ya lanibo yae. Nemo wehudi minoto ya ha ona hula lo oloto pi binowe, loto mikaleka lumuto oloto piyobo ne. Yagunu ha ona hula holife fe labo wenina ya nemo hane yagi holife fe lae, loto lomuiye. ³⁸Lomuito, Pailatikafo feto loto lomuibo, Ha ona hula ya nena idafa ne? loto ya liye.

Pailatikafo Yesu ya yá yofolo hofalo, loto libo ha
(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lu 23:13-25)

Pailatikafo feto lototo hofa feka ya uto Yuda wenina minado lumuto feto loto lobibo, Nemo we me ya ya lifimala wita ofa, li oloto piyámowe. ³⁹Monatina ma feito nebo, Goti Uta O Betibo folilo hemotina lonomado ya nemo nalalo minabo we yauti ma ya wina edowe. Monatina feti molabo yagunu eletifo me ya ya hemotina Yuda wenina hiyabatina we wehudi wina edoto aifa mino ledanaiye, loti holiyafemo? loto loga o betiye. ⁴⁰Loga o betito emotina yasi hofa feto loti auba iti labo, E'e, me ya we ya minámiye. Balabasi ya wina edo, loti lae. Feto labo we Balabasi ya wenina hofa betito idafa-adafatina ipoto li-li aibo we ne.

19 ¹Ena Pailatikafo lobito, himiwe yasi Yesu safu etuwa hasuwala lifefe labo ikulagunu hofoti, ²agina hasuwalagunu helekamu lifefe loti mananalo ya auba iti holoi edoti, ulalo owo fana luta-hisi libo yagi holoi edae. ³Feti ya emo nedo loti, Aiyo, dowae, Yuda wenina hiyabatina we wehudi, dowae, loti adinagunu aubawagi hofae.

⁴Ena Pailatikafo Yuda wenina minado ya hofa lumuto feto loto lobibo, Walo. Nemo hemotinaloka ilimito lomobo ya lifimala moni wita ofa, li oloto piyámowe, loto lobiyobo ya holilo, liye. ⁵Lito, ya Yesu helekamula

hasuwala fibo i edabo ido owo luta-hisi libo yagi holoito lumito,
Pailatikafo itibito ya, We me ya ya wa edalo, loto lobiye.

⁶Lobito, sokila hi muwabo we hiyabatina we ido fele huliyagi numuna
naba himiwe yagi wa edoti ya, yá yofolo hofo! Yá yofolo hofo? loti ha
aub a iti lato, Pailatikafo feto loto lobibo, Nemo lifimala wita ofa, li oloto
piyámonako, hemotina heimotina liti uti ya yá yofolo hofalo, loto lobiye.
⁷Lobito, Yuda wenina yasi ha liwila oti feto loti lomuwabo, Emokafo
nemo Goti Hipala minowe, loto eimola yagunu lo-lo o nebo ya wenina
yaidana lanabo ya fulinae, loto lo molaibo hateu ya nebo ne, lato, ⁸Pailati
ya holito holi naba holkiye.

⁹Holi naba holito ya Yesu ilimito gamani numugu hofa yoto loga
o edoto libo, Hemo igalekati anibo ne? lito ya Yesukafo ha liwila oto
lomuwámiye. ¹⁰Ha liwila oto lomuwámito, Pailatikafo feto lomuibo,
Ha lonomámanibo nefé? Nemokafo wina hedanae, lanobo ya wina
hedanigilae. Ido yá yofolo hofo hedanae, lanobo ya hofo hedanigilae.
Yaida mona muki ya nemoko hiyaba oma ne. Ya ma holámabe? lomuiye.

¹¹Lomuito, Yesukafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Yoisa nebo we
yakafo auba homámibo neko, hemo auba ito nemo li yoima o nedámadi
ne. Yagunu ya wenina hemodoka nilimiti abo wenina lifimatinakafo
hemo lifimaka li fulo edoto ne, loto ya liye.

¹²Feto lito, Pailatikafo hawa ya holito Yesu wina edanowe, loto holifa,
Yuda wenina yasi feto loti auba iti labo, Hemo we ya wina edananibo
ya Sisa hafuwalo we minámanogolane. We makafo hiyaba we wenaba
minowe, lanaibo ya Sisa li yoima o edanowe, loto ya liye, loti lae.

¹³Feto loti labo ha ya Pailati ya holito lobito, Yesu ilimiti lomato, ha lo
onuwa molo-molo aibo folomolo ya amedoto ne. Ebawa ya Hefanagunu
Lifefe Labo Eba ne, loti huliya molabo ya Yuda wenina hatinalokati ya
Gabata ne, loti huliya molae.

¹⁴Ena Yuda wenina Gotikafo Uta O Betibo foliwa idafa-adafa lifefe
lanabo hamena ya neto, ya belo alili aito ya Pailati folomolo ya minoto
Yuda wenina feto loto lobibo, Hemotina wehuditinama me ya ya wa
edalo, lito, ¹⁵emotina yasi feto loti auba iti labo, Ilifi fulo! Ilifi fulo!
Yá yofolo hofo? lato, Pailatikafo feto loto lobibo, Aiyo, wehuditina yá
yofolo hofoto fulinaiye, loti lo minafe? Olilo, lito sokila hi muwabo we
hiyabatina we yasi ha feto loti liwila oti lomuwabo, Lemo wehudite Sisa
makomako nema ne. Ma minámabo ne, loti lae. ¹⁶Feto lato, Pailati holito
Yesu yá yofolo fulinaiye, loto fulo adinau itaiye.

Yesu yá yofolo hofo edabo ha (Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lu 23:26-43)

¹⁷Ena himiwe yasi Yesu liti yá yofo li muwato mofuito, mika ma huliya
Atatina Auba ne, loti molabo, ya Yuda halokati huliya Gologota ne, loti

molabo, yalo ya ilimiti uti ¹⁸yá yofolo hofo edabo, ya we loiti ma maina hofo betiyabo ya ma ya hofo anawa filigaleka iti, ido ma ya hofo anawa filigaleka iti, ido Yesu ya hofo lusaku ya itae.

¹⁹Ena Pailatikafo lito ya yá yofolo Yesu atala mulalo ya feto loti lufuwa iyabo, Nasalete we Yesu ya Yuda wenina hiyabatina we wehudi ne, loti iyabo, ²⁰ya Yuda ha ido Lomu ha ido Giliki ha tili (3) yalekati iyato, Yesu hofabo eba ya selo numudo nenako, Yuda wenina abi loti ayalo uti loti emotina yasi lufuwawa ya hitae. ²¹Feti hitato, Yuda wenina sokila hi muwabo we hiyabatina we yasi uti Pailati feto loti lomuwabo, Hemo Yuda wenina hiyabatina we wehudi ne, loto lufuwa iyanibo ya fulitoto. Eimolakafo nemo Yuda wenina hiyabatina we wehudi minowe, loto libo we ne, loto iyo, lato, ²²Pailatikafo ha liwila oto lobibo, Lufuwa iyobo ya moda itowe, loto ya liye.

²³Ena himiwe yasi Yesu yá yofolo hofoti ulalo owo liyabo ya u fo (4) wito hona moloti liyafa, ulalo owo lulau ya okati owo lumu waka lumibо hifiyabo yaidana oti hifiyámabo ²⁴yagunu ya feto loti loyolalo-melo abo, Ya fekaliyámoto molo lusaku itoto noka hedoto melafo makafo linaibo ya linaiye, loti ya feto feyabo yagunu ha ma mono lufuwau ya feto loto libo,

Emotina yasi unelo owo hona molo liti ma luma nebo ya noka hedoti liyae,

loto ha mono lufuwau (*Sng 22:18*) nebo ha ya ayalo hulawa fediye.

²⁵Ena Yesu olafole unalafole, Kolopasi olonafo Maliale, abalafo Madala numudoti wena Maliale Yesu yá yofola monau ya sinoi minae. ²⁶Ido Yesukafo olafogi ege-ege monibo we lula-hala muibo wegi selo sinoi minaibo ya wa betito olafo feto loto lomuibo, Wenao, hipaka yo-hola ya ne, loto, ²⁷ido ege-ege monibo wewa feto loto lomuibo, Okafo ya ne, lito ya hamena yaloti ya eimola numunala ilimito uto hiyaba o edomo wiye.

Yesu fulibo ha

(*Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lu 23:44-49*)

²⁸Ena Yesukafo ononala hulibo ya holito mono lufuwau ha ma neboma ya hulawa fedanaiye, loto ya Henobane opaiye, lito ²⁹no waini ekefa aibo ma nomuku negu yau ya ho nokuti noi aila yaidanakafo ekefa aibo noku yau fiti oso umalo ya welau iyato naiye. ³⁰Noto ya Moda hulotaiye, loto manana li huba ito weuna ilifii moloto fuliye.

Himiwekafo hiya Yesu yofalau ya magala fibo ha

³¹Ido aya hamenalo Yuda wenina Goti Uta O Betibo foliwa idafa-adafa lifefe lanabo hamena neto, ido ledia ya Sabati foliwa naba nenako, wenina yá yofolo hofo betiyabo ya hono utina ya yá yofolo aifa minanaibo eleka hofo ledaiye, loti Pailati feto loti lomuwabo, Himiwe yasi hidina auba lekoti hono utina ya kiliti liti unae, loti lomuwato, ³²O, lito himiwe yasi

we loiti Yesugi hofo betiyabo ya ma hina auba lekoti, uti ma hina auba lekae. ³³Lekoti uti Yesu hofado ya uti moda fulitaibo ya wati hina auba lekámae. ³⁴Lekámafa, himiwe makafu yofalau ya hiyagunu magala fito, lunugi nogi ayauti lumiye.

³⁵⁻³⁷Feto fe edabo yagunu feto libo,

Aubala ya lekámanigilae,

loto ha mono lufuwau (*Sng 34:20*) ya nebo ne. Ido ha ma feto libo,

Emotina yasi magala fi edabo we ya wa minanigilae,

loto ha mono lufuwau (*Sek 12:10*) nebo ha ya hulawa fedanaiye, loto idafawa ya oloto piye. Ena idafawa lufuwa ibo wewa idafawa ya eimola nomuna hulagunu wa edaibo nenako, lo oloto molobo ya ona lowe, loto holi ne. Hawa ya ona hula ne. Yagunu ya hemotina yagi holi hikitanae, loto lo oloto molaiye.

Yesu molo edabo ha

(*Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lu 23:50-56*)

³⁸Ena Alimatea numudoti we Yosefe ya Yesu ege molaibo we nefu, Yuda wenina holitina holito lo oloto piyámoto monala molo faluku oto moloto moni nebo yakafo Pailati nedo ya uto Yesu hono ula kilito lito unogolowe, loto lomuito, Pailatikafo, O, lito uto kilito lito wiye. ³⁹Feto feyaito, Nikodemus yagi homu Yesu nedo lubuka wibo we yakafo yá nowala ladanuwa aibo idafa loiti ma huliya mulu yagi ma huliya alo yagi li mako aito henala teti (30) kilogilamu yaidana oto ya nomuwagi lito uto Yosefe ana li faka lito ⁴⁰Yesu hono ulalo ya yá nowala wili edoti owo lafo-lafo hiyobagunu wase i edaibo ya Yuda wenina yasi wenina fuliyabu ya feto fe beti-beti ae.

⁴¹Ena Yesu yá yofolo hofado filigaleka ya yá hiniba ma negu yau hefana lula ma hono ula molanune, loti uwaitagu ya wenina ma molo betiyámabo hofawa negu ⁴²ya Yuda wenina Sabati foliwa idafa-adafa lifefe lanabo hamenawa nebo yagunu holiti eba selo yau ya Yesu hono ula ya molo edaiye.

Yesu fuliguti sinoibo ha

(*Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lu 24:1-12*)

20 ¹Ena Sabati foli hulito salele homu hamenalo led a lubuka ho ladámito Madala numudoti wena Malia ya hono ula molabo ebalo ya u fedoto waibo ya hono molabo hefana lula welaloti hefana naba ya u eito uto, hanu godo neto, ²wato oluloto uto Saimoni Pitate Yesu ege-ege monibo we lula-hala muibo wete feto loto lobibo, Wenaba hono ula liti utanako, igauka molafe? Lemo ma holiyámone, liye.

³Feto lito, Pitate ege-ege monibo wewa yasi hono molado ya unokiye, loti ⁴oluloti uwaibo ya ege-ege monibo we mamamo Pita li aliga edoitio

u homu u fedoto ⁵lulau ya yowámoto ya huba ito waibo ya owo lafo-lafo hiyobagunu wase i edabo yako neto waiye.

⁶Feito wa neto, Saimoni Pitakafo aliga u fedoto lulau yoto ya owo hiyoba ya neto wato ⁷ido mananalo wase iyabo idafa ma owo hiyobagi keloto minámoto eito fele yo fi neto ya waiye. ⁸Waito ya hono molado homu u fedibo we yamagi ayaidana oto yoto wato ya holi hikitiye. ⁹Aya hamenalo ya Yesu fuliguti sinoinogolaiye, loto mono lufuwau nebo ha yama holife fe ladámabo ne. ¹⁰Ena hofa liwila oti numunatinaloka uwaiye.

Yesukafo Madala numudoti wena Malia oloto pi muibo ha

(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)

¹¹Ena Malia ya hono molabo lega ya sinoi minoto hufo oto, hanu welalo ya huba ito hono molabo ebau ya waibo, ¹²enisole loiti utinalo owo hiyobagi Yesu molo edado ya amedoti minaibo ya ma ya mananaloka neto ido ma ya hinaloka neto ya wa betito, ¹³emotina yasi feto loti lomuwaibo, Wenao, neidafaito hufo o minane? laito, emokafo lobibo, Wenabanema limo igauka molafe? Wagámowe, loto ¹⁴li elepa ito waibo ya Yesu eimola sinoi o nebo wa edaifa, Yesu ne, loto wafefe ladámiye.

¹⁵Wafefe ladámito, Yesukafo loga o edoto libo, Wenao, neidafaito hufo ane? Hema moni wita minane? lito ya emokafo ya yá hiniba hiyaba we ya ne, loto hala kito feto loto lomuibo, Wenabao, hemokafo limo maleka molotoma ya lonmageto holito uto lito unofao, lito, ¹⁶Yesukafo, Maliao, lito, emokafo li elepa ito Yuda halokati Labonai, loto lomuibo ha monawa ya api lilibyanibo we, loto ya liye. ¹⁷Feto lito, Yesukafo feto loto lomuibo, Onesa Menefodoka yowámobo yagunu minodo ya abusa iyámo. Unanefomota minado ya uto feto loto lobiyo, Nemogi hemotinagi Metefo ido Gotite nedo ya yonogolowe, liye, loto lobiyo, lito, ¹⁸Madala wena Malia liwila oto loto ege-ege moniyabo we feto loto lo oloto bibo, Nemo Wenaba wa edoto owe, loto, ido hawa lomuibo yama lobiye.

Yesukafo ege-ege molabo we oloto pi bibo ha

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Lu 24:36-49)

¹⁹Ena aya hamenawa ya Sade lunaga lubu ito ege-ege moniyabo we ya Yuda wenina holitina holiti numugu nuba oti hanu hu hiki lo ititi minato, Yesu ya hiyatinau lo fedoto sinoi minoto feto loto lobibo, You amena mona ya hemotinaloka mino betinaiye, loto ²⁰ana loiti yofalagi ya itibito, ege-ege moniyabo we ya Wenaba wa edoti lutina-hatina dowa loti holiyae.

²¹Ena Yesukafo hofa feto loto lobibo, You amena mona ya hemotinaloka mino betinaiye. Menefokafo nemo nilifi molaibo yaidana

oto nemokafo hemotina idipi molowe, loto ²²wela-mula fulo betito ya feto loto lobibo, Weuna Fele ya mino betinaiye. ²³Hemotina wenina lifimatina hilili o betinabo ya moda ona hilili aiye. Ido lifimatina waito betinabo ya moda ona aifa mino betiye, loto ya lobiye.

Yesukafo Tomasi oloto pi muibo ha

²⁴Ena ege-ege moniyabo we tuwelu (12) yauti ma huliya Tomasi huliya ma Didimusi ya ege moniyabo we minagu ya minámito, Yesu oloto pi biye. ²⁵Feto ainako, ege-ege moniyabo we malekama yasi lomuwabo, Wenaba wa edone, loti lomuwafa, feto loto lobibo, Nemo neimo nomunegunu wato anau niligunu hofabo fulala ya wato ane umagunu godigu lolesa oto ido yofalau yagi anegunu lolesa otomako ya holi hikitanowe, loto ya liye.

²⁶Ena fo hamena eiti (8) ya wito ege-ege moniyabo we numugu ya hofa minabo ya Tomasigi maina minoti hanu hu hiki lo ititi minato, Yesu ya hiyatinau hofa lo fedoto sinoi minoto feto loto lobibo, You amena mona hemotinaloka mino betiye, loto ²⁷Tomasi feto loto lomuibo, Hemo aga umagunu aneu ya lolesa oto wao. Ido aga sino loto yofaneu ya li holioyo. Li holitoma ya haka loiti-loiti kiyámoto holi hikilo, loto lomuito, ²⁸Tomasikafo ha liwila oto feto loto lomuibo, Hemo Wenabane ido Gotine minane, loto lomuiye.

²⁹Lomuito, Yesukafo lomuibo, Hemo wa nedaninako, holi hikitane. Nemo wa nedámoti holi hikitabo wenina ya dowa loti holitiko minanilae, loto lomuiye.

Lufuwa me ya ya monawa Yonikafo lo oloto molaibo ha

³⁰Ena idafa hofawa aubala itibibo idafa ma abi idafa Yesukafo ege-ege moniyabo we nomudinalo yalo ya li oloto pibo idafa ya lufuwau meu ya muki iyámibo ne. ³¹Ibo efo me ya ya feto loto ibo, Hemotina hitoti holiti ya Yesu ya Goti Hipala ilifi molaibo we Kilisto ne, loti holi hikitanae. Holi hikito muti ya emo huliyalo nomudina hofawa minomo yonigilae, loto ibo ne.

Ege-ege moniyabo we noku ya minato Yesu oloto pi bibo ha

21 ¹Ena hofa aliga ege-ege moniyabo we Taibeliyasi momenolo ya minato, Yesu oloto pi bibo ya feito oloto pi bibo ne. ²Saimoni Pitale, Tomasi huliya ma Didimusile, Galili mikalo Kana numudoti we Nataniyelile, Sebedi hipala loiti yagi ido ege-ege moniyabo we yauti ma loiti yagi feti wenina yaleka minato, ³Saimoni Pitakafo feto loto lobibo, Nemo laefalo moninowe, loto unogolowe, lito, ya feto lomuwabo, Hemogi maina unune, loti sipiku ya yoti uti moniyabo ya lubuka yalo ya laefa ma liyámae.

⁴Feto feyato, ho lanowe, loto feyaido ya Yesu no sesepalo ya sinoi nefä, fefeluma wa edámato, ⁵Yesukafo feto loto loga o betibo, Hipane-motao, laefa ma liyafe? lito emotinasi, Ma liyámiye, loti ha liwila oti lomuwato, ⁶emokafo feto loto lobibo, Owo ya fulo filiga sipi onaleka ya itanabo ya linigilae, lito owo ya fulo onaleka ya itato, laefa ya faitito ika o moniyafa, ogofuwámae.

⁷Yagunu ya Yesu ege-ege monibo we lula-hala muibo wekafo ya Pita feto loto lomuibô, Moda Wenaba ya nebo yae, lomuito, Saimoni Pita hawa holito ulalo owo ya li fuloto molo itoto onona lido yati hofa li ito sipikuti nolulau ya satomo ito wibo ya ⁸no sesepa faiga minámibo wani hadeti (100) mita yaidana oto neto wito, ido ege-ege moniyabo we malekama ya owo noku fulabo ya laefa faitito sipiku minoti ika-ika oti liti uwae.

⁹Uti limo noku molo ititi sesepalo ya lumuti hemo ya so ligu ya laefagi beletigi neto ya wae. ¹⁰Wato, Yesukafo feto loto lobibo, Laefa liyabo maleka liti alo, lito, ¹¹Saimoni Pitakafo sipiku ya yoto owo ya noku yati ika oto lito no anawalo aibo ya laefa naba-naba faitibo ya wani hadeti fifiti-tili (153) yaleka ya nebo nefä, owo ya fukámiye.

¹²Ena Yesukafo feto loto lobibo, Loti ledä-hoba nalo, lito ya ege-ege moniyabo we ya, Wenaba ya ne, loti holi hulotanako, ya hemo hema minane? loti loga o edámae. ¹³Ena Yesu loto beletigi laefagi lito hona moloto biye.

¹⁴Yawe ya Yesu fuliguti sinoito ege-ege moniyabo we oloto pi bibo ya hamena tili (3) oloto pi biye.

Yesukafo sipisipine wetina-idafa biyo, loto Pita lomuibo ha

¹⁵Ena ledä-hoba notiti minado ya Yesukafo Saimoni Pita feto loto loga o edaibo, Yoni hipala Saimoniyo, hounakafo-mota lutina-hatina numu minabo we ya li fulo betito luka-haka nomabe? lito Pitakafo lomuibo, O, Wenabao, nemo lune-haneu ya hemogunu holiyobo ya wa nedo minane, lito ya Yesukafo lomuibo, Sipisipine mofola wetina-idafa biyo.

¹⁶Feto loto hofa loga o edaibo, Yoni hipala Saimoniyo, hemo ona luka-haka nomabe? lito Pitakafo lomuibo, O, Wenabao, nemo lune-haneu hemogunu holiyobo ya wa nedo minane, lito ya Yesukafo lomuibo, Sipisipine ya hiyaba o betiyo.

¹⁷Feto loto hofa ma feto loto loga o edaibo, Yoni hipala Saimoniyo, hemo ona luka-hakau ya nemogunu holabe? loto hamena tili (3) loga o edaibo yagunu Pita lula-hala hena aito ha liwila oto lomuibo, Aiyo, Wenabao, hemo idafa-adafa muki ya holi hulo minanibo wema minaninako, nemo lune-haneu ya hemogunu holiyobo yagi holi minane, lito ya Yesukafo lomuibo, Sipisipine wetina-idafa biyo.

¹⁸Nemo ona lama lohomowé. Hemo we hofawe minanibo hamenalo ya hebekagi lifefe loto ito hanu ma moninowe, loto holianido ya moni-moní

anima nefä, ido aliga we kilofo moloto minananibo hamenalo ya aga sino lageto, we makafo hebe i hedoto ma aguwámanowe, loto holinanibo ebaleka yaleka hilimito unaibo ne.¹⁹ Feto loto libo ya Pita fulinaibo monawa yakafo Goti huliya li faka lanaiye, loto holito liye. Feto loto ya Pita lomuto libo, Hemo loto nege-nege molo, loto lomuiye.

Yoni hala

²⁰ Feto loto lomuito, Pita ya liwewe oto Yesu ege-ege monibo we lula-hala muibo we egetina wito wa edaibo wewa ya homu Goti Uta O Betibo hobinawa nagu ya atala ya Yesu ikiyalo ya fuloto feto loto loga o edaibo, Wenabane, hemakafo hemo uwokafo adinalo binaibogunu lane? loto lomuibo we ²¹ ya Pitakafo wa edoto Yesu loga o edoto libo, Wenabao, me ya we ya neidafa anaibo ne? loto loga o edaito, ²² Yesukafo feto loto lomuibo, Emo ya nemo liwila oto anobo hamenalo ya aifa minanaiye, loto holinobo ya hemo idafaka nefé? Hemo ya aifa nege yako molo, loto liye.

²³ Feto libo yagunu mono hounatinafo malekama yasi aliga ya feto loti lo oloto molabo, Yesu ege-ege monibo wewa ya fuliyámanogolaiye, loti lafa, Yesukafo ya fuliyámanaibo ne, loto ladámibo ne. Aifa feto loto lomuibo, Nemo liwila oto anobo hamenalo ya aifa minanaiye, loto holinobo ya hemo idafaka nefé? loto ya libo ne.

²⁴ Ena ege-ege monibo wewa yamakafo idafa-adafawa wa hulibo idafaloka lo oloto moloto lufuwau meu ya ibo we ya ne. Hawa ya lo oloto molaibo ya ha ona hula ne, loto holi minone.

²⁵ Ena Yesukafo idafa-adafa ma muki oto moloto aibo yama ya igaidana oto lufuwau ya i hulanubo ne? Muki lufuwau ya li molonibo neko, lufuwa idafa yamo uto mikau-mikau faito fulitageto eba ma minámoto buku ma aifa minadi ne, loto holiyowe. Modae.